БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 157 (3895). | Сешанба, 13 август 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БУНДАН БУЁН ҲАМ ЛЕНИНЧАСИГА ИШЛАБ ВА ЯШАБ, ВЛАДИМИР ИЛЬИЧГА МУҲТАШАМ ҲАЙКАЛ ҚУРАМИЗ—УНИНГ АБАДИЙ БАРҲАЁТ ҒОЯЛАРИНИ ЎЗИДА МУНОСИБ РАВИШДА ИФОДАЛАЙДИГАН БУ УЛУҒ ҲАЙКАЛ КОММУНИЗМ БИНОСИ БЎЛАДИ. САФЛАРИМИЗНИ ТАГИН ҲАМ МАҲКАМРОҚ ЖИПСЛАШТИРАМИЗ! ТАГИН ҲАМ САБОТЛИ ВА ФИДОКОР, ИНТИЗОМЛИ ВА УЮШҚОҚ БЎЛАЙЛИК! КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ ҲАММА СОҲАЛАРИДА ТАГИН ҲАМ КЎПРОҚ ИЖОДИЙ ТАШАББУС КЎРСАТАЙЛИК! КОММУНИЗМ УЧУН КУРАШНИНГ РЕВОЛЮЦИОН МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК!

(КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қароридан).

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА—КОММУНИЗМ САРИ

Буюк ва порлоқ тарихий саналарнинг бири яқинлашиб келмоқда. Владимир Ильич Ленин туғилган кунга 1970 йилнинг апрелида юз йил тўлади. Коммунистик партия ва совет иттифоқи халқлари, жаҳондаги барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари бу санани катта интернационал байрам қилиб нишонлашга ҳозирланмоқдалар.

Кеча КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг юз йиллигига тайёргарлик тўғрисида» қарори эълон қилинди. Бу қарорда Лениннинг улуғворлиги ва Ленин таълимотининг битмас-туганмас ҳаётий кучи яққол очиб берилди, ўтказиладиган юбилей муносабати билан идеология ва ташкилий ишларнинг кенг программаси белгилаб берилди. Бу сиёсий-ҳужжат халқ оммасининг коммунистик қурилишнинг янги муваффақиятлари йўлида курашга сафарбар қилиш ҳамда оммани ғоявий эътиқод, ленинизмга чексиз садоқат руҳида тарбиялаш учун катта аҳамиятга эга.

Лениннинг номи ҳар бир совет кишисига, халқлар озодлиги ва бахти учун курашаётган барча кишиларга бениҳоя қимматлидир. Асримизнинг энг катта революцион ишлари—инсоният ҳаётида янги давр очиб берган октябрь революциясининг ғалабаси жаҳон социалистик системасининг вужудга келиши, миллий озодлик ҳаракатининг кўтарилиши, ишчилар синфи, меҳнаткашларнинг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун олиб борган барча зафарли жанглари мана шу буюк ном билан, ленинизм билан чамбарчас боғланган.

Маркс ва Энгельс революцион таълимотининг энг буюк давомчиси бўлган Ленин доҳий назариячи, пролетар революциясининг ва жамиятни социалистик негизда ўзгартиришнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси ва раҳбари бўлиб, жаҳон пролетариатининг, халқаро коммунистик ҳаракатнинг йўлбошчиси бўлиб тарихга кирди.

В. И. Лениннинг бутун ҳаёти ва жуда зўр фаолиятини ишчилар синфининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг курашидан ажратиб бўлмайди. Ленин марксчи-ленинчи партиянинг ишчилар синфининг ҳокимиятни қўлга олишидаги, социализм ва коммунизм қуришдаги раҳбарлик ролини очиб ва асослаб берди, партиянинг тарихий вазифаси «Бутун халқни социализм сари олиб бориш, янги тузумни йўллаб ва ташкил қилиб туриш, барча меҳнаткашлар эксплуатация қилинувчиларнинг буржуазия иштирокисиз ва буржуазияга қарши ўз ижтимоий ҳаётини ташкил этишдаги устози, раҳбари, йўлбошчиси бўлиш» эканлигини белгилаб берди.

Улуғ Ленин тузган ва чиниқтирган бизнинг партиямиз Ленин таълимотига, унинг васиятларига оғишмай амал қилаётганлиги учун енгиб келди ва енгмоқда. Бу жуда тўғри компас билан қуролланган партиямиз мамлакатимизни қудратли социалистик давлатга айлантирган революцион ўзгаришларнинг муваффақиятини таъминлай олди. Социализмнинг тўла, узил-кесил ғалабаси ва СССРда коммунизм қуришга ўтилганлиги, социалистик даврнинг бутун шонли эллик йиллиги — ленинизм идеяларининг реал ифодасидир, ленинчи партия бош йўлининг тантанасидир.

Партиямиз ва халқимиз ўз қаҳрамонлик йўлининг ҳамма босқичларида революцион фикрнинг ва революцион ҳаракатнинг абадий битмас-туганмас манбаи бўлган ленинизмдан ҳар доим куч олмоқда ва илҳомланмоқда. Ленин ҳамиша бизнинг онгимизда ва қалбимизда яшаб келди ва яшайверади. Биринчи беш йилликларнинг қайновида ва улуғ ватан урушининг жангларида у биз билан бирга бўлди; КПСС XXIII съезди белгилаб берган коммунизм қурилишининг янги тарихий марраларига чиқиб олган ва ҳозирги давримизда ҳам у биз билан бирга. Партия ўзининг бутун фаолиятида Маркс—Энгельс—Ленин назариясига таяниб, марксизм-ленинизмнинг мазмунини, янги жамият қуриш тўғрисидаги фанни ҳормай-толмай ривожлантирмоқда, бойитмоқда.

Ленинизм-марксизмнинг янги, юқори босқичи бўлиб турибди, ҳозирги даврнинг марксизмидир. У партиямизнинг, жаҳон революцион ҳаракатининг забардаст қуроли. Коммунистик ва ишчи партиялар марксизм-ленинизмни ягона интернационал таълимот деб ўзлари учун муштарак ғоявий байроқ деб биладилар. Социалистик мамлакатлардаги қардош партиялар Братислава кенгашининг қатнашчилари шуни айтиб ўтдиларки, марксизм-ленинизмга чексиз содиқлик қилиб, халқ оммасини социализм-пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш, буржуа идеологиясига қарши, барча антисоциалистик кучларга қарши кураш социализм позицияларини мустаҳкамлашда ва империализмнинг кирдикорларига зарба беришда қўлга киритиладиган ютуқларнинг гаровидир. Партиямиз революцион назариянинг софлиги йўлидаги кураш учун катта аҳамиятга эга бўлган бу хулосани юксак даражада қадрлайди.

КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич туғилган куннинг юз йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорида бундай дейилади: «Тарихий тажриба шуни кўрсатдики, марксизм-ленинизм таълимоти принципларидан, бу таълимотнинг интернационал моҳиятидан ҳар қандай йўсинда чекиниш, илмий назарияни буржуа либерал гаплар ёки сохта революцион сафсаталар билан алмаштириш йўлидаги ҳар қандай уринишлар муқаррар суратда халқаро ишчилар ҳаракатининг тарихий мақсадларига, социализмнинг туб манфаатларига бутунлай зиддир».

Марксизм-ленинизмнинг улуғ байроғини баланд кўтаришни, синфий онгни ўтмаслаштиришга, социалистик ҳамдўстлик халқларининг ғоявий-сиёсий бирлигини заифлаштиришга, меҳнаткашлар орасига раҳна солишга уринаётган миллатчи, ревизионист ва сўл унсурларга умид боғлаётган империалистик буржуазиянинг идеология диверсияларига қарши ҳужумкор кураш олиб боришни коммунистлар ўзларининг муқаддас бурчлари деб ҳисоблайдилар. Мана шу шароитда В. И. Лениннинг бизнинг вазифамиз — капиталистларнинг ҳамма қаршилигини енгишдан иборат фақат ҳарбий ва сиёсий қаршиликни эмас, балки энг чуқур ва энг кучли бўлган мафкуравий қаршиликни ҳам енгишдан иборат, деган сўзлари алоҳида куч билан янграмоқда.

Партиямиз ва халқимиз ленинизм идеяларига чексиз содиқ бўлиб, Ленин йўлидан дадил олға бормоқдалар ва бундан буён ҳам шу йўлдан қатъият билан оғишмай олға борадилар. Ленинизмга содиқлик коммунизм қурувчиларнинг ажойиб ишларида, партия билан халқнинг бузилмас бирлигида намоён бўлмоқда. Шаҳарлар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетларининг Пленумлари белгилаб берган, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини, халқ фаровонлигини оширишга, совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлигини янада мустаҳкамлашга қаратилган чора ва тадбирларни зўр завқ билан амалга оширмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида уқтириб ўтилганидек В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини нишонлашнинг энг яхши усули шуки, хўжалик ва маданий қурилишнинг, халқ олдида турган жуда катта планларни, КПСС XXIII съезди белгилаб берган иқтисодий, социал-сиёсий ва идеологик вазифаларни амалга оширишга диққат-эътиборни ва куч-ғайратни қаратиш керак. Меҳнаткашлар ҳам буни яхши биладилар. Шонли юбилейни муносиб кутиб олиш учун, беш йилликни муваффақиятли бажариш учун бўлаётган умумхалқ социалистик мусобақаси, партия ва унинг ленинчи марказий комитети теварагига совет халқининг яхлит жипслашганлиги меҳнаткашларнинг Ильичга бўлган чексиз муҳаббатини ва Ленин васиятларини амалга оширишдаги курашдаги активлигини ифодалаб бермоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига тайёргарлик умум партия, умумхалқ ишидир. КПСС Марказий Комитети барча партия ташкилотлари, армия, флотнинг сиёсий органлари зиммасига шу юбилей билан боғланган сиёсий ва ташкилий ишларни ҳар бир республика, ўлка, область, округ, шаҳар, районга доир, ҳар бир корхона, совхоз ва колхозга, ҳарбий қисмларга ва кемаларга доир конкрет планлар асосида кенг авж олдиришни юклади. Идеология фронтимизнинг адабиёт ва санъат, матбуот, радио ва телевидениемизнинг ходимлари олдига катта вазифалар қўйди. Совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари кўпгина ишлар қилишлари керак.

Сиёсий ишнинг асосий мазмуни—партиянинг, бутун совет халқининг Ленин васиятларини амалга ошириш учун курашини ҳар томонлама кўрсатиб беришдан, революцион ўзгаришлар учун марксизм-ленинизмнинг аҳамиятини, буюк мутафаккир революционер бўлган, коммунистик партиянинг ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг йўлбошчиси бўлган В. И. Лениннинг тарихий ролини чуқур очиб беришдан; марксизм-ленинизм таълимотининг мамлакатимиздаги социализм ва коммунизм қурилиши, жаҳон социалистик системасининг, жаҳон революцион ҳаракатининг ривожланиши ва мустаҳкамланиши учун бўлган аҳамиятини тушунтириб беришдан иборат.

Энг муҳим вазифа шуки, марксизм-ленинизм назариясини янада ривожлантириш йўлида ижодий иш олиб бориш, Маркс—Энгельс—Ленин идеяларини чуқур ўрганиш ва пропаганда қилиш керак. Партия ташкилотлари барча коммунистларнинг марксча-ленинча билимини ошириш тўғрисида, партия аъзолари ва партиясизлар кенг оммасининг революцион назарияни ўрганишлари тўғрисида ўз ғамхўрликларини кучайтиришлари лозим.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги партиямиз ва мамлакатимиз халқлари ҳаётида буюк воқеадир. Бу юбилейга тайёргарлик омма орасида сиёсий активлик ва меҳнат ғайратининг янги тўлқинини кучайтирмоқда. КПСС Марказий Комитетининг чақириғига жавобан ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, совет жангчилари бу улуғ санани коммунистик қурилишнинг КПСС программаси, партия XXIII съезди қарорлари ва октябрь 50 йиллигининг байрам қилиниши муносабати билан қабул қилинган ҳужжатларда белгилаб берилган планларини амалга ошириш йўлидаги курашда янги ғалабалар билан нишонламоқ учун бутун кучни сарфлайдилар.

Совет кишилирини жонажон партиянинг оташин сўзлари руҳлантиради: бундан буён ҳам ленинчасига ишлаб ва яшаб, Владимир Ильичга муҳташам ҳайкал қурамиз. Унинг абадий барҳаёт ғояларини ўзида муносиб равишда ифодалайдиган бу улуғ ҳайкал коммунизм биноси бўлади.

(«Правда»нинг 12 августдаги бош мақоласи).

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

ТИНЧЛИК ВА СОЦИАЛИЗМ УЧУН

Тисса бўйидаги Чиернада бўлган музокара ва Братиславадаги Кенгаш социалистик кучлар ҳамкорлиги ва дўстлиги ҳеч қачон бузилмаслигини, бу дўстликнинг умри боқийлигини кўрсатди.

Биз, корхона ишчи-хизматчилари музокара ва Кенгаш натижаларининг муваффақиятли бўлишига албатта ишонган эдик, чунки СССР билан Чехословакия ўртасидаги дўстлик йиллар синовидан ўтиб келган.

Бизлар учун энг муҳим нарса — тинчлик. Уни сақлаш социалистик кучларнинг жипслиги ва аҳиллигига боғлиқ. Империализм ўзининг сўнгги воситаси — сиёсий найрангбозлик, иғвогарона ҳаракатлари билан тинчликсевар кучлар сафини бузишга тиш-тирноғи билан интилмоқда. Аммо, биз доимо хушёрмиз. Бу яна бир карра исботланди.

Братиславадаги Кенгашда олти қардош социалистик мамлакатнинг коммунистик ва ишчи партиялари қабул қилган Баёнот бутун дунёда тинчликни сақлашга чорловчи жанговар чақириқ бўлиб янграмоқда.

Осойишта ва тинч меҳнат — коммунизм қурилишининг гарови. Биз, совет кишилари, қўлни-қўлга бериб, ана шу эзгу мақсад йўлида, Ватанимиз бахт-саодати учун меҳнат қиляпмиз, дўстликни кўз қорачиғидай асраб-авайлаб, уни доимо мустаҳкамлаяпмиз.

Л. МУҲАМЕДОВ,
«Ташсельмаш» заводининг мастери.

Дўстлигимиз—ҳамма нарсадан азиз

Ҳозир колхозимиз қишлоғининг қаерига борманг кишилар Братиславадаги социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг кенгаши ҳақида суҳбатлашаётганини кўрасиз. Улар кенгаш якунларини ғоят қизғинлик билан маъқуллашмоқдалар.

Колхозимиз деҳқонлари социалистик мамлакатларнинг коммунистик ва ишчи партиялари баёнотини зўр диққат билан ўқиб ўрганмоқдалар. Ундаги ҳар бир сўз дўстлик, қардошлик ҳамма нарсадан азиз эканлигини зўр куч билан таъкидлайди.

Ҳақиқатан ҳам ана шу ўзаро қардошлик, дўстлик бизларни оғир синовлардан муваффақиятли олиб ўтди. Дўстлик бор экан, империалистларнинг ҳар қандай ёвуз ниятлари пучга чиқаверади.

Колхозимиз аъзолари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик сиёсатини чин қалбдан қизғин қўллаб-қувватлайди.

Биз Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаш учун куч-ғайратимизни аямаймиз. Мамлакатга ҳар қачонгидан кўп сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш учун курашаверамиз. Ана шу мақсадда далаларимизда етилган сабзавот ҳосилини пешма-пеш йиғиб олиб, давлатга топширишни давом эттирмоқдамиз. Кечки сабзавот экинлари ҳам қизғин бораётир.

Дўстлик, қардошлик ҳамма нарсадан азиз! Буни колхозимиз аъзолари ўзларининг жанговар шиорлари, деб биладилар.

У. ТЎЛАГАНОВ,
Оржоникидзе районидаги «Октябрь» колхози партия ташкилотининг секретари.

БИРЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМ

Мана, бир неча кундирки, агитаторларимиз колхозчиларга социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг Братиславадаги Кенгаши Баёнотини тушунтирмоқда.

Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, биз Кенгаш ҳақидаги хабарларни зўр эътибор билан кузатиб турдик. Кенгаш жуда юксак вазиятда ўтди.

Ҳақиқатан ҳам Кенгаш қатнашчилари томонидан қабул қилинган Баёнот барча қардош халқларнинг дўстлиги ва бирлиги, ҳар бир социалистик мамлакатнинг ҳамдўстлиги манфаатларига мос бўлиб тушди.

Биз, деҳқонлар Кенгаш якунларини социалистик мамлакатларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш йўлида қўйилган янги муҳим қадам деб ҳисоблаймиз.

Биз пахтакорлар жонажон Коммунистик партиямизнинг доно сиёсатини чин қалбимиздан маъқуллаймиз. Партия ва ҳукуматимизнинг биз деҳқонларга кўрсатаётган ғамхўрликларига бундан кейин ҳам амалий иш билан жавоб берамиз. Пахтачиликни муттасил ривожлантириб, ҳар гектар ердан баракали хирмон кўтарамиз, зиммамизга юклатилган вазифани шараф билан бажарамиз.

М. ДЕҲҚОНОВ,
Янгийўл районидаги Навоий номли колхознинг механизатори.

АВГУСТ—ЗАРБДОР ОЙ

МАШИНАЛАР ШАЙ ҚИЛИБ ҚЎЙИЛДИ

СОЛДАТСКОЕ. (ЎзТАГ). «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механизаторлари пахта териш машиналарини «оқ олтин» теримига тайёрлашни Оққўрғон районида биринчи бўлиб тугалладилар. 125 агрегат шай қилиб қўйилди.

Хўжалик коллективи катта-катта майдонларда пахтани машинада териш соҳасидаги кўп йиллик тажрибани умумлаштириб, бу йил бутун ҳосилни машиналар билан теришга қарор қилди. 4100 гектар майдондаги пахта механизмлар билан терилади.

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Янгийўл райони меҳнаткашлари ўтган юбилей йилида халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантириш соҳасида кўзга кўринарли ғалабаларни қўлга киритдилар. Пахтакорларнинг меҳнати, айниқса зафарли бўлди. Улар она-Ватанга салкам 70 минг тонна «оқ олтин» ҳадя этдилар. Шунингдек, ғаллакорлар ҳам, чорвадору сабзавоткорлар ҳам улкан зафар қучишди.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги коллегияси ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ишчи-хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг Президиуми Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги социалистик мусобақасининг ўтган йил якунларини кўриб чиқиб, Янгийўл районини ҳам мусобақа ғолиби деб ҳисоблашга қарор қилдилар. Район СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Кўчма Қизил байроғи ҳамда ўн минг сўм пул мукофоти билан тақдирланди. Яқинда Қизил байроқ Янгийўл районига топширилди.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг илғор механизатор Меливой Бегалиев бошлиқ звеноси деҳқонлари бу йил гектар бошига олинадиган ҳосилни пландагига нисбатан 7 центнер оширишга аҳд қилишган. Ҳозир далаларда 35 центнер учун қизғин кураш кетаяпти. Барча пайкалларда ғўза серҳосил бўлиб ўсмоқда. Суратда: механизатор-звено бошлиғи М. Бегалиев.

Н. Тўраев фотоси.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ЗАРБДОР ОЙИ

ЎЗЕКИСТОН 4 МИЛЛИОН 100 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАДИ

...Олдинига иш кўнгилдагидек бораётган эди. Колхоз ва совхозлар экишни тез ўтказдилар, катта-катта майдонларда чигитни бир текис ундириб олдилар. Тўсатдан кучли ёғингарчиликлар бошланиб кетди, жануб учун ғайри табиий бўлган совуқ шамоллар эса бошлади.

Мана, уч кун ичида берилган қисқа, лекин ташвишли маълумотлар. Андижон области: 23 май куни далаларга сел ёғди. Икки соат ичидаёқ 70 минг гектар пахта майдонини сел босди. Сирдарё области: кенг полосада дўл ёғиб ўтди. У атиги 15—20 минут ёққан бўлса ҳам, ўша куни биргина Киров районининг ўзида 3500 гектар ердаги экин нобуд бўлди. Бухоро областининг айрим жойларида сел фақат ўсимликларнигина эмас, тупроқнинг устки қатламини ҳам ювиб кетди.

Табиат бу билан пахтакорларни биринчи бор қаттиқ имтиҳондан ўтказаетгани йўқ, албатта. Инсон, қанчалик қийин бўлмасин, барибир ҳамма вақт табиат кучидан ғолиб чиқмоқда. Серқуёш ўлка деҳқонларининг йил сайин мўл ҳосил етиштираётганликлари ана шу фикрнинг ёрқин далили бўла олади. Кейинги икки йил ичида мамлакатимиз Ўзбекистондан йилига 4 миллион тоннадан ортиқроқ пахта олди. Ҳосилдорлик 25 центнердан ошиб кетди.

Пахтакорлар бу йил ҳам қийинчиликлар олдида ўзларини ожиз сезмадилар. Мана, Тошкент область Янгийўл районидаги Ниёзов номли колхоз далалари. Кучли ёмғирлар ёққани ва ҳаво паст келгани натижасида пахтакорлар чигитни қайта экишга мажбур бўлдилар. Аммо, пайкалларга ҳозир бир назар ташласангиз, ҳамма ерда бўлиқ ғўзалар ўсаётганини, кўчатларда шиғил-шиғил ҳосил тўпланганини кўрасиз.

Биз Наманган область Янгиқўрғон районидаги «Октябрь» колхозининг далаларида ҳам бўлдик. Бу ерда колхозчилар ҳамкорлик ва уюшқоқлик билан меҳнат қилишяпти. Тракторчи У. Тўхтасинов, сувчилар С. Тўрабоев, У. Тилабов ва бошқалар тиним билмай ишлашяпти. Шу кунларда сувчиларга кўмаклашиш учун уста оқсоқоллар далага чиқишган. Хотин-қизлар эса ҳар туп ғўзанинг тагига ўғит солишяпти.

Пахтакорларнинг бу йилги мажбуриятлари юксак. Коммунистлардан А. Тўйчибоев, Т. Қирғизов ва К. Баҳромовларнинг бригадалари гектар бошига 35—40 центнердан пахта етиштириш учун курашишяпти. Бошқалар уларга тенглашиш учун ҳаракат қилишяпти. Колхоз давлатга пландан ташқари 300 тонна пахта етказиб беришга қарор қилган.

Яқинда Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжоннинг ва Чимкент областининг пахтакорлари Ўзбекистонда бўлишди. Иироқдан келган дўстлар шуни мамнуният билан қайд қилишдики, ўзбек деҳқонлари ўзларининг бутун ишларини мўл ҳосил етиштиришга қаратганлар. Асосий майдонларда кўчат қалинлигининг нормал бўлишига ва ғўзанинг яхши ривожланишига эришилган. Деҳқонларнинг фидокорлиги туфайли социалистик мажбуриятларни бажариш учун реал имкониятлар яратилган.

— Агар биз ўзбек пахтакорларининг ишида учратган камчиликлар тўғрисида гапирмасак, дўстона иш қилмаган бўламиз,— дейишди кардош республикалардан келган меҳмонлар.

Ўзаро текшириш бригадаларининг аъзолари камчиликлар тўғрисида рўй-рост гапирдилар. Масалан, Хоразм областининг бир қатор хўжаликларида дала ишларининг сифати устидан агрономия контроли бўшаштириб юборилган. Пахта майдонларининг кўпчилигида ғўза яхши ривожланяпти, лекин чеканка суст ўтказиляпти.

Наманган, Фарғона ва Қашқадарё областларининг ҳамма хўжаликларида ҳам далалар бегона ўтлардан тозаланяпти, ҳамма тракторларга ҳимоя тўсиқлари ўрнатилган деб бўлмайди. Бу эса ғўзанинг шикаст ейишига олиб келмоқда.

Республикада мусобақадош дўстларнинг мулоҳазаларидан тўғри хулосалар чиқарилди. Ўзаро текширишларнинг натижалари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Бюросида муҳокама қилинди. Республикада август мўл ҳосил тўплашнинг зарбдор ойи деб эълон қилинди. Партия ташкилотлари мўл пахта учун олиб борилаётган курашга бутун куч ва маблағларни сафарбар этмоқдалар.

Августда — ғўза вегетациясининг сўнгги ойида суғориш муҳим аҳамиятга эга бўлган ишдир. Ҳозир далаларга қўшимча равишда минглаб колхозчилар ва совхоз ишчилари чиқишган. Ғўза фақат кундузи эмас, тунда ҳам суғорилмоқда. Суғоришнинг сифати ва сувдан тежаб фойдаланиш устидан қаттиқ контроль ўрнатилган. Қолоқ участкалар алоҳида назорат қилинмоқда. Деҳқонлар ҳар бир пайкалдан мўл ҳосил етиштиришга ҳаракат қилишмоқда.

Колхоз ва совхозларда ғўза парвариши билан бир вақтда ҳосил йиғим-теримига ҳам қизғин тараддуд кўрилаяпти. Мирзачўлда яқинда ташкил этилган «Самарқанд» совхози машина теримига намунали тайёргарлик кўриш борасида катта ташаббус кўтариб чиқди. Қўриқ ердаги хўжаликнинг меҳнаткашлари 20 августга қадар ҳамма пахта териш машиналарини ремонтдан чиқариш, 1 сентябрга қадар тракторлар, прицеплар, кўрак чувиш машиналари, подборщиклар ва кўрак териш агрегатларини тахт қилишни ўз олдиларига муҳим вазифа қилиб қўйдилар. Бу йил совхозда етиштирилган пахтанинг ҳаммаси машиналар билан териб олинади. Бу ташаббус ҳамма ерда қўллаб-қувватланмоқда.

Ўзбек пахтакорлари мамлакатга 4 миллион 100 минг тонна пахта етказиб беришга қатъий аҳд қилганлар.

Н. ГЛАДКОВ,
И. МУҚИМОВ.
(«Правда» мухбирлари).
(«Правда» газетасидан).

ИЛЬИЧ ВАТАНИДА

ТАБАРРУК СОҲИЛ

Етмиш йил хизмат қилганига қарамай ҳали пишиқ, палубалари чиннидек тоза «Полководец Суворов» пароходи «Ульяновск» пристанига яқинлашмоқда.

Пароходдаги барча кишилар нигоҳи Волга бўйида қад кўтарган табаррук шаҳарда. Одамлар ямяшил бута ва дарахтларга бурканган соҳилга ҳаяжон билан тикилиб, кеманинг тўхташини сабрсизлик билан кутишмоқда.

Кема қирғоққа яқинлашган сари шаҳар кўзга яққолроқ ташлана бошлади. Кранлар... Кранлар... Бутун шаҳар улкан қурилиш майдонига айланганлигидан далолат беради. Бу бежиз эмас, албатта. Шаҳар бутун жаҳон пролетариатининг доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига тайёрланмоқда.

Шаҳарни усти очиқ яхлит музейга айлантиришмоқчи. Зотан Ленин ватани йил сайин улкан зиёратгоҳга айланиб бормоқда. Ер куррасининг барча бурчакларидан мамлакатимизга келган миллионлаб қалби пок кишилар Ильич ватанини бир кўриб-кетишни орзу қиладилар. В. И. Ленин таваллуд топган бу азиз тупроқни кўришни орзу қилмаган сайёҳ бормикин! Сўнгги йилларда бу шаҳарга келиб-кетувчилар шу қадар кўпайиб кетдики, ҳатто шундай катта Ульяновск шаҳри торлик қилиб қолди.

Ўтган йили Ленин Уй-музейи ходимлари тўрт миллионинчи зиёратчини рўйхатга олишди.

ТАРИХДАН БИР ШИНГИЛ

Аввал Симбирск деб аталган бу муътабар шаҳар 1648 йили ташкил топган бўлиб, унга болгар князи Симбир номи қўйилган.

Ўша вақтларда шаҳарда 29 черков, 2 монастирдан бўлак кўзга илинарли бирор бошқа дуруст бино йўқ эди. Шаҳарда 30 мингга етар-етмас аҳоли яшарди. Бир неча кичик корхона ва майда устахоналарни ҳисобга олмаганда саноатдан асар ҳам бўлмаган. Шаҳардаги биттаю-битта касалхонада 200 ўрин бор эди, холос.

XIX аср бошларига келиб шаҳар бир оз тараққиёт йўлига кирди. 1809 йили дастлабки билим юртлари ҳисобланган эркак ва қизлар гимназиялари ташкил этилди. Н. М. Карамзин, Н. А. Гончаров каби зиёлилар етишиб чиқа бошлади.

1870 йилда бу ердаги кичиккина кулбада, маориф назоратчиси, ўз даврининг кўзга кўринган маърифатпарвари Илья Николаевич Ульянов оиласида Владимир деган ўғил туғилди. Володя дастлабки таълимни уйида, сўнгра эрлар классик гимназиясида олди.

Жаҳонга салкам юз йил муқаддам улуғ инсонни берган ана шу табаррук шаҳар Ленин номи билан узвий боғлиқ. Миллион-миллион кишилар бу ерни зиёрат қилишни ихтиёр этишининг боиси ҳам шунда.

ВОЛОДЯ ЮРГАН ЙЎЛЛАРДАН

Кемадан пристанга тушиб автобус кутмасданоқ эски ёғоч зинадан шаҳарга кўтарила бошладик.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Бу зина илгари кўчалар асфальт бўлмаган вақтда ягона йўл вазифасини ўтаган экан.

— Ана шу зинадан Володя Волга бўйига тушиб-чиқар эди, — дейди шаҳарга янги келганимни дарҳол пайқаган шу ерлик балиқчи чол.

Зинанинг икки томонида ёғоч уйлар. Ҳовлиларда олча, олма, олхўри, смородиналар шиғил ҳосил тугиб турибди. Бу ерларда олчаларга июнь ойининг охирида хол тушар экан.

Шаҳарнинг ҳавоси мўътадил. Волгадан эсган муздек шабада юзларни сийпалайди. Бу ердаги ҳар бир кўча, ҳар бир уй «Ленинни кўрганман» деб шивирлаётгандек. Орқаларига сафар халтасини осиб олган пионерлар, оталари қўлидан ушлаб кетаётган жажжи эркатойлар — Ильичнинг набиралари шу шаҳарда туғилганларидан фахрлангандек қувноқ борадилар.

Ҳа, дарвоқе шаҳарнинг каттакичиги, қарию-ёши, Ленин туғилган шаҳарда яшаётганликларидан бахтиёр эканликларини айтишди, фахрланишди. Жаҳонга Ильичдек буюк донишманд ва камтарин инсонни берган шаҳар билан қанча ғурурлансанг арзийди.

БУГУНГИ УЛЬЯНОВСК

Ульянов номи Симбирск шаҳрига 1924 йил 9 майда берилди. Шундан бери шаҳар улкан зиёратгоҳ ҳисобланади. Ульяновскнинг бугунги қиёфаси тамомила бошқача. Аҳолининг сони 300 мингдан ортиқ. Совет ҳокимияти даврида йирик саноат вужудга келди. Маданият, савдо-сотиқ, илмий, тарбиявий муассасалар қурилди. Кўҳна ёғоч уйлар ўрнида муҳташам кўп қаватли турар-жой бинолари қад кўтарди.

Шаҳар Иттифоқимизнинг йирик индустриал марказларидан бирига айланиб бормоқда. Биргина Ульяновск автомобиль заводи (УАЗ)нинг маҳсулоти мамлакатда ишлаб чиқарилаётган автомашиналарнинг 17,1 процентини ташкил этади. Заводда 7 хил маркадаги автомобиллар ишлаб чиқарилади. Ульяновск заводи автомобиллари жаҳоннинг 60 га яқин мамлакатларида сотилмоқда. Корхона коллективи йил сайин ишлаб чиқариш кўрсаткичларини оширган ва маҳсулот сифатини яхшиланганлиги туфайли Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Шу кунларда автомобилсозлар доҳий Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборишган.

Шаҳардаги оғир машинасозлик заводида Иттифоқда энг йирик 300—500 тонналик станоклар ишлаб чиқарилади. Бу улкан станокларда оғирлиги 100 тоннагача бўлган деталларни бемалол йўниб ишлаши мумкин.

«Контактор» заводи паст вольтли электр аппаратлари ишлаб чиқаришда мамлакатда биринчи ўринда туради. Клара Цеткин номидаги тўқимачилик комбинатида йилига 18 миллион метр сифатли жун газлама тўқилади.

Ульяновск ўз билим ўчоқларига эга. Шаҳарда тўртта олий ўқув юрти, 11 техникум, 55 мактаб, 21 кутубхона бор. Булардан ташқари ўнлаб болалар боғча-яслилари, савдо, соғлиқни сақлаш, маданий-маиший хизмат муассасалари аҳоли хизматида. 1925 йилда кенгайтирилган китоб саройининг китоб фонди 1 миллион нусхадан ортиқ.

ШАҲАР ИСТИҚБОЛИ

Шаҳар истиқболи бугунги ишлардан кўриниб турибди. Бутун шаҳар юбилей тараддудида. Беш йиллик охиригача саноат ишлаб чиқариш 1,8 баравар ортади. Оғир машинасозлик заводи маҳсулоти 25 баравар, автомобилсозлик заводи маҳсулоти 2,6 баравар кўпаяди. «Контактор» заводи ишлаб чиқариш майдони 1970 йилга бориб уч баравар кенгаяди. Енгил ҳамда озиқ-овқат саноати 2—3 баравар юксалади.

Кўпгина саноат корхоналарининг қуввати меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига юксалади. Бешйилликда меҳнат унумдорлигини 35—40 процент ошириш Ульяновск шаҳри меҳнаткашларининг шиори. Бу режаларнинг ҳаммаси улкан сана — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантанали кутиб олиш шиори остида амалга оширилади.

Капитал қурилиш кўлами ҳам мисли кўрилмаган даражада ривожланмоқда. Бешйилликда капитал маблағ сарфлаш 2 баравар ортади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш юзасидан чиқарган қарорига биноан шаҳарни қайта реконструкция қилиш ишлари жадал боряпти. Ана шу мақсад учун 800 миллион сўм маблағ ажратилган. Шаҳар комсомол-ёшларнинг зарбдор қурилиш объекти, деб эълон қилинган. Реконструкция ишларини амалга оширишда Ватанимизнинг Москва, Ленинград каби йирик шаҳарлари ва бошқа кўпгина жойлардан келган архитекторлар, инженерлар, лойиҳачилар, бинокорлар актив иштирок этмоқда.

В. И. Ленин туғилган, сўнгра Ульяновлар оиласи кўчиб ўтган ёғоч бино ёнида ўрнатилган кранлар кеча-кундуз ҳаракатда. Бу ерда мемориал марказ қурилмоқда. Бино ягона архитектура ансамблини ташкил этади. У квадрат шаклида бўлиб, эни, узунлиги 101 метрдан, баландлиги 37 метр. Улкан иншоотнинг фойдали ҳажми 133 минг кубометр.

Бино цилиндрсимон устунларга қўндирилгани учун унинг қай томонидан қарасангиз ҳам Ильич туғилган уй яққол кўриниб туради. В. И. Лениннинг буюклигини яна бир бор намойиш қилувчи, унинг хотирасини абадийлаштирувчи бу бино қутлуғ сана нишонланаётган кунларда миллионлаб зиёратчиларга ўз эшикларини очади.

— Мемориал марказ устунларидан бирининг остига «Авлодларга хат» занглaмас пўлатдан қилинган қутига солиб кўмиб юборилди, — дейди экскурсоводимиз. — Хат 2070 йилда, яъни В. И. Ленин туғилган куннинг 200 йиллиги нишонланаётган тантанали кунларда олиб ўқилади.

Шаҳар улкан зиёратгоҳга айланиб қолганлиги ҳисобга олиниб, бу ерда 550 хонали 23 қаватли меҳмонхона, 475 ўринли туристлар уйи, 280 сотувчи хизмат қиладиган янги магазин қурилаяпти. Мазкур бинолар ҳам юз йиллик арафасида қуриб битказилади.

Автобус шаҳар бўйлаб аста юради. Мана, бирин-кетин тарихий жойлар ўтмоқда. Ўзининг «Обломов», «Оддий тарих» романлари билан донг таратган улкан рус ёзувчиси И. А. Гончаров, буюк тарихшунос Н. М. Карамзин ҳайкаллари шаҳарда салобат билан қад кўтариб турибди.

Ниҳоят Москва (ҳозир Ленин номида) кўчасидаги 58-уй эшиги олдида тўхтаймиз. Ёғоч уйнинг деворига «1878—1887 йилларда бу уйда В. И. Ульянов — Ленин яшаган» деб ёзиб қўйилган.

Хоналарга мўъжазгина меҳмонхона орқали кирилади. Меҳмонхонада битта эски рояль, думалоқ стол, ойнадан бўлак нарса йўқ. Полларга оддий узун ип шолча тўшалган. Деразаларга қўйилган гуллар уйга кўрк бериб турибди. Бошқа хоналарнинг ҳам жиҳози ниҳоятда оддий. Лениннинг отаси, акаси, синглисининг хоналари. Володянинг хонаси эса зинанинг ёнгинасида. Бу ердаги ҳамма хона ва ундаги жиҳозлар Ульяновлар оиласининг ниҳоятда камтарин ҳаёт кечирганлигини кўрсатиб турибди.

Ульяновскдан бой таассуротлар олиб қайтдик. Мана, пароход тарихий пристандан узоқлашмоқда. Қайрилиб шаҳарга қараймиз. Кранлар ҳаракатда. Шаҳар катта тўйга ҳозирлик кўряпти. Шунда ичимда: «юзга кирганлар камми? Нега Ленин барвақт вафот этди? Шу ўзгаришларни ўз кўзи билан кўргандами», дейман! Бироқ, атрофимдагилар: «Ленин барҳаёт, бундай кишилар ўлмайди» деб шивирлаётгандай эди.

Ш. ҚОСИМОВ.

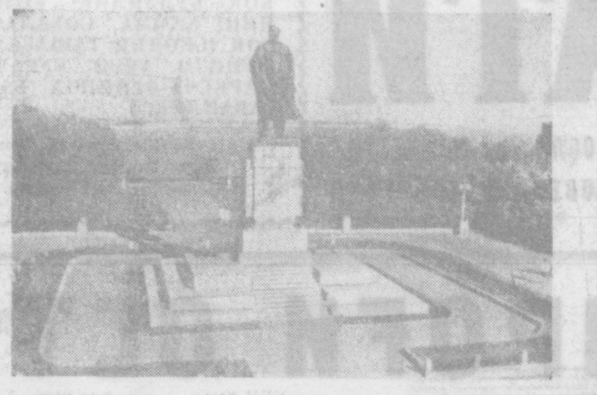

Волга бўйидаги шаҳарда доҳийга тикланган ҳайкал.

Ульяновск шаҳридаги В. И. Лениннинг уй-музейи.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ОКЭЛАН

Синтетик материаллар улкан оиласига яна бир аъзо қўшилди.

Комбинациялаштирилган, кам чўзиладиган ва кам киришадиган бу материал—жингалак ип «окэлан» деб аталади. Ўзак хизматини бажарадиган жингалак ацетат ип капрон ёки полиамид ип билан ўрилади. Йигириш жараёни яқиндагина яратилган «ОМ-1» машинасида бажарилади.

Окэландан тикилган костюмлар, эркаклар қўйлаги юмшоқ ва майин бўлиб, ўз шаклини йўқотмайди. Бу ипдан тикилган буюмларнинг тажриба нусхалари Могилев трикотаж комбинатида ва Дзержинский номли фабрикада яхши баҳоланди. Окэлан ҳосил қилишнинг технологик жараёнини бутуниттифоқ сунъий тола илмий-текшириш институти илмий ходимлари ишлаб чиқдилар.

ЖАЖЖИ ДАСТГОҲ

Енгил ва ихчам «160» моделли бу дастгоҳ худди ўйинчоққа ўхшайди. Бу дастгоҳ ЭНИМСнинг Закавказье филиалида лойиҳаланган бўлиб, Кировакандаги прецизион дастгоҳлар заводида тайёрланган.

Дастгоҳ соатсозлик, асбобсозлик ва шу каби бошқа саноат корхоналарида майда ва аниқ деталларга ишлов бериш учун мўлжалланган.

Бу янги дастгоҳ диаметри 6 дан 100 мм гача бўлган деталларга ишлов бера олади. Марказлар ўртасидаги оралиқ 125 мм, шпинделдаги тешикнинг диаметри 10,5 мм. Шпиндель минутига 600 дан то 6000 марта айлантириш мумкин бўлган олтита тезликда ишлайди.

МИТТИ ҲИСОБЛАШ МАШИНАСИ

ГДРда идоралар учун энг кичик электрон ҳисоблаш машинаси ишлаб чиқарилди. Унинг ташқи кўриниши оддий электрмеханик машинасидан сира фарқ қилмайди. Ички қисми транзистор ва жуда майда электрон деталлардан иборат.

Машина товуш чиқармай, жуда аниқлик билан қўшиш, олиш, кўпайтириш, тақсимлаш, даражага кўтариш ишларини бажара олади. 15 хонали рақамлар билан бажариладиган битта ҳисобни ишлаш учун ўртача ҳисобда 1,5 секунд вақт талаб қилинади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„Саёқ юрсанг, таёқ ейсан“

Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент область комитети Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти Ўрта Осиё тажриба станциясининг собиқ директори Ш. Мўминовнинг ахлоқий бузуқлиги ҳақидаги масалани, шунингдек «Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 39-сони (3777) да эълон қилинган «Саёқ юрсанг, таёқ ейсан» фельетони материалларини қараб чиқди.

Тошкент область партия комитети Шаробиддин Мўминовни турмушдаги ахлоқий бузуқлиги учун КПСС аъзолигидан ўчирди. Шунингдек, у ишдан олиб ташланди.

ҚИЛМИШИГА ЯРАША

«Танишиб қўйинг. Бу зоти — шарифнинг исми Владимир Гиззатович Бикчинтоев. Ёши элликлар чамасида. Кўринишидан тоғни урса талқон қилгудек важоҳати бор. У гапга шунчалар чечанки, соддароқ одамни топиб қолса, товуқни хўроз, хўрозни товуқ, деб ишонтириб қўйиши ҳеч гап эмас. Ана шундан кейин бир бечора соддани бадном қилиб томоша қилишини кўринг».

Газетамизнинг шу йил 2 март сонида босилган «Қора юрак» сарлавҳали фельетон шундай жумлалар билан бошланган эди.

Қуйида шу материалга олинган жавобни босамиз:

Ўрта Чирчиқ район санитария-даволаш бирлашмаси «Тошкент ҳақиқати» газетасида босилган фельетонни муҳокама қилди ва унда келтирилган фактларни мутлақо тўғри, деб топди.

Оҳангарон зонал санитария-эпидемиология станцияси дизенфекция бўлимининг мудири Бикчинтоев бир неча йилдан бери қалбаки ҳужжатлар билан давлат пулини ўзлаштириб келган. Ўз вазифаси бир ёқда қолиб, иғвогарлик билан шуғулланган ва қанчадан-қанча одамларнинг асабини бузган.

Оҳангарон халқ суди ва область суди коллегиясининг қарорига биноан, район санитария-даволаш бирлашмасига Бикчинтоев томонидан келтирилган моддий зарар ундан ундириб олинди.

Район санитария даволаш бирлашмасининг буйруғи билан Бикчинтоев вазифасидан озод қилинди.

Коммунистлар шаънига доғ тушириб, коммунистнинг бурчини унутиб, шахсий бойлик орттириш йўлига ўтиб олган Бикчинтоевни бошланғич партия ташкилотининг коммунистлари ўз сафларидан чиқардилар. Район партия комитети эса бошланғич партия ташкилотининг қарорини тасдиқлади.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

Оҳангарон халқ маорифи бўлими ходимлари мактабларни янги ўқув йилига ўз вақтида тайёрлаш учун ремонт ишларини қизғин бошлаб юборган эдилар. Шаҳардаги кўпгина мактаблар ҳозиргача тўла ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Мактабларни сентябрга тайёрлашда «Тошкент геология» трестига қарашли Шарқий-Қурама геология разведка экспедицияси коллективи ҳам ҳиссасини қўшди. Экспедиция коллективи ўз оталиғидаги «Соғлом» қишлоғидаги 27-ва Кўчбулоқ посёлкасидаги 33-мактабларни сифатли ремонт қилиб берди. 27-саккиз йиллик мактабга қўшимча синфхоналар қурилди.

А. С. Грибоедов номли ўрта мактаб ҳам янги ўқув йилига тайёр. Июнь ойининг ўрталаридаёқ мактабнинг ҳамма хоналари, устахона ва лабораторияларнинг ремонти кўнгилдагидек бажарилди.

Ҳозир мактабларда дарсликлар ва керакли ўқув қуроллари тарқатиляпти.

К. МУСАМУРОДОВ.

ҲАММА НАРСА ТАХТ

Яқин ўн йил ичида бу районда бир неча янги мактаб қурилди. Синф хоналари кенгайтирилди. Дарслар бир сменада, деярли кабинет усулида олиб борилмоқда.

Бу йил Киров районн мактаблари сони яна иккитага ортди. Бу мактаблар собиқ Қашқар маҳалласида қад кўтарди. Ҳар бири 1 минг ўқувчига мўлжаллан ган бу мактабларни Свердловск ва Новокузнецк қурувчилари совға этдилар.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, район мактабларида жорий ва капитал ремонт ишлари кўнгилдагидек тугалланди. 12, 21, 37, 51, 88, 105, 137, 143, 150, 174-мактабларнинг жорий ремонти жамоатчилик кучи билан бажарилди. Натижада ремонт учун ажратилган маблағлар тежаб қолинди. 43, 63, 70, 117, 19 ва 26-ишчи-ёшлар мактаблар ҳам капитал ремонтдан сифатли чиқарилди.

— Мактабларни ўз вақтида жорий ва капитал ремонтдан чиқишида оталиқ ташкилотлар — «Узбексельмаш», экскаватор ремонт заводлари, «Шарқ» фирмаси, Тошкент вакцина ва қон зардоби институти маъмурияти ибратли иш қилдилар, — дейди район халқ маорифи бўлимининг мудири Йўлдош Туртаев.

Ҳа, районда биринчи сентябрга ҳамма нарса тахт!

С. СУЛТОНОВ.

ЗИЁ ТАРҚАТУВЧИЛАР

Яқинда Бекобод район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими илғор пропагандистлар, сиёсий ахборотчилар, агитаторлар ва партия ташкилоти секретарларининг йиғилишини ўтказди. Бу йиғилишда зиё тарқатувчилар бир йиллик ишга якун ясадилар. Илғор пропагандист, сиёсий ахборотчи, сиёсий ташвиқотчи ва агитаторлар иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Омма ўртасида сиёсий тушунтириш ишларини олиб боришда ўзини кўрсатган бир группа активларга эсдалик совғалари топширилди. Улар орасида С. Эшқулов, А. Орипов, П. П. Ермилов, И. Зокиров, З. Рўзибоев ва бошқалар бор.

Х. ПИРНАФАСОВ.

„ОШНАЛАР“ БИЛАН ТАНИШИНГ

КИТОБХОН МУЛОҲАЗАСИ

Умидли, ёш прозаикларимиздан Эркин Носиров яқинда «Ошналар» номли янги ҳикоялар тўпламини китобхонларга ҳадя этди. Унинг биринчи ҳажвий ҳикоялар тўплами — «Устаси фаранг» жамоатчиликка манзур бўлган, танқидчиларнинг фикр-мулоҳазаларига сабаб бўлган эди. Айтилган самимий фикр-мулоҳазалар унинг шу иккинчи китобида ижобий самарасини кўрсатиб турибди.

Гулгун ҳаётимизда учраб турадиган хушомадгўйлик, мансабпарастлик, мунофиқлик, ичкиликбозлик каби нуқсонлар ёш ёзувчига тинчлик бермайди.

Ҳа, сиз буларни танийсиз! Ношуд, уқувсиз Лафзийга ўхшаш одамни қаердадир учратгандай бўласиз. Ёки, Мирсалимовни олайлик. Сиз бу одамни ҳам танийсиз. Хира пашшадек атрофингизда айланиб, асабингизни бузган, сизни ҳоли-жонингизга қўймай, ножўя ишга бошламоқчи бўлган Мирсалимовга ўхшаш кишига бир эмас, бир неча бор дуч келгансиз. Ҳошим Маъруф домлага ўхшаш бюрократ, таъмагир, сансоларчи «илмфуруш»лар-чичи?

Асарда ана шундай умумлаштирилган типлар берилгани учун ҳам мазкур ҳикоялар ўқувчи қалбида из қолдиради.

«Мускат», «Устоз», «Оқ қўчқор» ҳикояларининг ғоятда таъсирчан, мароқли ва фош этувчилик фазилатлари шунинг маҳсулики, ёзувчи биргина Лафзий, биргина Мирсалимов, биргина Ҳошим Маъруф образини яратиш учун ўнларча шу тоифа нусхаларни кузатган. Шу йўсинда ёш қалам соҳиби типиклаштириш масаласига ниҳоятда катта эътибор бериб ана шу салбий характерларни кичик, сиқиқ тор планда умумлаштириб тасвирлай олган. Ёзувчи образларнинг ҳақиқий моҳиятини очишда бадиий тасвирнинг кенг имкониятларидан ўринли фойдаланади, ўқувчи кўз ўнгида асарнинг ҳар бир персонажи жонли гавдаланади. Айтайлик, Лафзий («Мускат» ҳикоясининг етакчи образи) маънавий жиҳатдан нақадар бўш ва саёз фикрли одам бўлса, у жисмоний—ташқи кўриниши жиҳатидан пўкакни эслатади.

Эркин Носиров кулгини яхши кўради, у ўзигина кулиб қўя қолмайди, балки ўқувчисини ҳам кулдира олади. Бу кулги — заҳарханда, аччиқ лекин иллатни даволашга ёрдам берадиган кулги, фойдали кулгидир.

«Оқ қўчқор» ҳажвий ҳикоясини олинг. «Аллақачон битган диссертацияни, ҳе йўқ, бе йўқ роппа-роса олти ойдан бери курк товуқдай босиб ётган» Ҳошим Маъруф домла қиёфасида, илдиз отмаслиги лозим бўлган иллат (жароҳат)ни кўрамиз. Ёзувчи бу тоифа «илмий раҳбар»лар устидан кулиб, уларнинг лоқайдликлари, ношудликлари туфайли билимга ихлосманд ёшларнинг сарсон бўлишлари, ниҳоят, арзимаган «илмий-тадқиқот» темасини олиб, сувдан ҳолва ясаш қабилида «илмий иш» ёзиб, «бир нави» фан кандидати бўлиб олишга интилишдек бебурдликни фош этади.

Диссертация темасини қаранг: «Халқ топишмоқларида буржуа синф тарафдорларининг кескин ва аёвсиз фош қилиниши». Албатта, бу—тўқима тема. Лекин автор тўқимаси ҳаётий ҳақиқатга яқин туради. Шунинг учун ҳам ўқувчи дастлаб кулади. Кулади-ю, тездан жиддийлашади. Ўйланиб қолади. Бу одамлардан нафратлана бошлайди.

Эркин Носиров бадиий маҳоратнинг нозик ва сермашаққат сўқмоқларидан бориб, қаҳрамон психологиясини очиш санъатини тобора мукаммал эгаллашга интиляпти. Чунончи, «Сабоқ» ҳикоясидаги Ҳожи образини яратиш устида унинг катта меҳнат сарфлаганини таъкидлаб ўтиш керак.

Тор шахсий манфаат қобиғига ўралган, жамиятга бирор бир фойдали иши билан нафи тегмайдиган, беқарор Ҳожи сингари кишиларнинг тайинли иши—касб-кори йўқ. У бир кўрсангиз—сартарош, бир кўрсангиз—қассоб, «урушнинг оғир йилини жиннихонада, қоровуллик хизматида ўтказган». Эндиликда у «мўмин-мусулмон, холис дуогўй» бўлиб, Зокир ота сингари соддадил, оқ кўнгил кишиларни авраб юрибди.

Эркин Носиров бадиий маҳоратни эгаллаб бориш йўлида ҳали изланишда, унинг ҳикоялари нуқсон ва камчиликлардан ҳам холи эмас. Баъзи ҳикоясини ортиқ чўзиб юборади. Жумладан, «Сабоқ» ҳикоясини анча ихчамлаштириб ортиқча тавсиф, шарҳ-изоҳларга ўрин бермаслик зарур, деб ўйлаймиз.

Бундай ортиқчалик тўпламдан ўрин олган баъзи ҳикоялардаги қайтариқ гапларда ҳам гоҳо кўзга ташланиб қолади. Масалан, «Отанинг қувончи» ҳикоясида Ҳошим тоғанинг чой ичаётган паллада ўғлига ҳеч нарса демаганини ёзувчи уқтиради. Шундан кейин яна бу жумлани ўқиймиз: «Кеча нима қилдинг, ким билан ичдинг?» деб сўрамади ҳам» (66-бет) Абдулла Қаҳҳор айтганидек, бир ортиқча ибора, гап эмас, ҳатто, бадиий асардаги биргина ортиқча сўз уни ўлдириши, биргина ўринли қўлланган сўз жон киритиши мумкин.

Адабиётимиз бўстонига дадил кириб келаётган изланувчан ёш қалам соҳиби Эркин Носиров китоб мухлисларига манзур бўлувчи янги ижод маҳсуллари ҳадя этишига ишончимиз комил.

У. САЛОҲИДДИНОВ.

КОМСОМОЛнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашаётган Оҳангарондаги «Сантехлит» заводнинг ишчи-ёшлари кундан-кунга яхши ютуқларга эришмоқдалар. Штамповкачи Ғуломжон Сиддиқжонов ана шулардан биридир. У кунлик топшириқни мунтазам бир ярим ҳиссадан ошириб адо этаяпти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ҚИШЛОҚ БУНЁДКОРЛАРИ

Қишлоқларимизда йилдан-йилга қурилиш кўлами кенгайиб бормоқда. Бундан 5-6 йил аввалги қишлоқларимиз қиёфаси билан ҳозиргиси ўртасида катта фарқ бор.

Районимизнинг қайси колхоз ёки совхоз қишлоғига борманг, янги қурилишлар шоҳиди бўласиз. Асфальтланган равон кўчалар бўйида турнақатор янги турар-жой бинолари кўзни қувонтиради.

Бригадамиз қурувчилари ҳам кўпгина колхоз-совхозлардаги маданий-маиший ва турар-жой бинолари қурилишида муносиб ҳисса қўшишяпти.

Беш йилликнинг учинчи йилида бинокорларимиз айниқса яхши натижаларга эришаётирлар. Ҳозиргача «Северний маяк» колхозида 10 та турар-жой биносини фойдаланишга топширдик. Ҳаммом қурилиши ҳам ниҳоясига етай деб қолди. Шунингдек, Авангард посёлкасида типовой молхона бунёд этяпмиз. Бу — қисқа вақт ичида 13 кишидан иборат кичик бир бригада қилаётган ишлар.

Колхозлараро қурилиш бошқармамиз бўйича эса ишлар миқёси анча катта. Бултур биринчи ярим йилликда қурувчиларимиз 243 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарган бўлсалар, 1968 йилнинг дастлабки олти ойида 359 минг сўмлик объектларни қуриб, фойдаланишга топширдик. Шу вақт ичида меҳнат унумдорлигини 4,5 процент оширишга эришдик.

Биз эртага бугунгидан, келгуси йили бу йилгидан кўпроқ ва сифатлироқ қуришга аҳд қилганмиз. Биргина мисол: ўтган йили бошқармамиз коллективи район меҳнаткашларига 58 та турар-жой, 1 мактаб, 2 та болалар боғчаси ва бошқа кўплаб бинолар ҳадя этишган эди. Бу йил эса янги ўқув йилигача 3 та йирик мактаб биноси қўлдан чиқиш арафасида. Ўнлаб хонадонга янги уйларнинг калити топширилмоқда.

Қурилиш суръатини бундан ҳам кучайтириш имкониятимиз бор. Жумладан, ишлаб чиқариш базамизни кенгайтира бошладик. Дурадгорлик цехи, тахта тилиш, бетон қориш, цемент омбори бинолари ва бошқа зарур бинолар яқин орада фойдаланишга топширилади. Натижада қурилиш ишларимиз ҳажми бирмунча кенгаяди.

Биз, бинокорлар қишлоқ меҳнаткашларининг талабига яраша кўркам бинолар бунёд этиш учун тинимсиз изланамиз, меҳнатимизни аямаймиз.

О. УМРБОЕВ,
Ўрта Чирчиқ район колхозлараро қурилиш бошқармасининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАМЛАР

Янгийўл районидаги Карл Маркс номли колхознинг В. Толипов бошлиқ комплекс-механизациялашган звено пахтакорлари ғанимат дамлардан унумли фойдаланяптилар. Звенонинг барча пайкалларида ғўза парвариши қизғин. Улар қатор ораларини бегона ўтлардан тозалаш, қондириб суғориш ишларига зўр беришяпти. Звено бошлиғининг ўзи ғўза қатор ораларини агротехника қоидалари асосида чуқур культивация қилаётир. Культивация даврида ниҳолларнинг зарарланмаслиги учун эҳтиёт чоралари кўрилмоқда.

— Бу йилги режаларимиз катта,—дейди ўртоқ Валижон Толипов. Звеномиз пахтакорлари 40 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 ўрнига 32 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилганлар. Улар айни кунларда зиммаларига олган ана шу социалистик мажбуриятни муваффақиятли адо этиш учун астойдил меҳнат қиляптилар. Дала айланган киши деҳқонларнинг сўзи билан иши бир эканлигига ишонч ҳосил қилади.

Пайкаллар бегона ўтлардан тозаланган. Сифатли парвариш қилинган, саратон сувига қондирилган ғўзалар кун сайин бўйига-бўй, шонасига-шона қўшиб, қулф уриб ўсяпти. Ғўзаларни қондириб суғоришда звенонинг Тўлаган Назаров, Тўхтахон Шерова, Мўйдин Худойназаров каби сувчилари меҳнат намунасини кўрсатмоқдалар. Улар ғўзани саратон сувига қондиришяпти.

С. РАИМОВ.

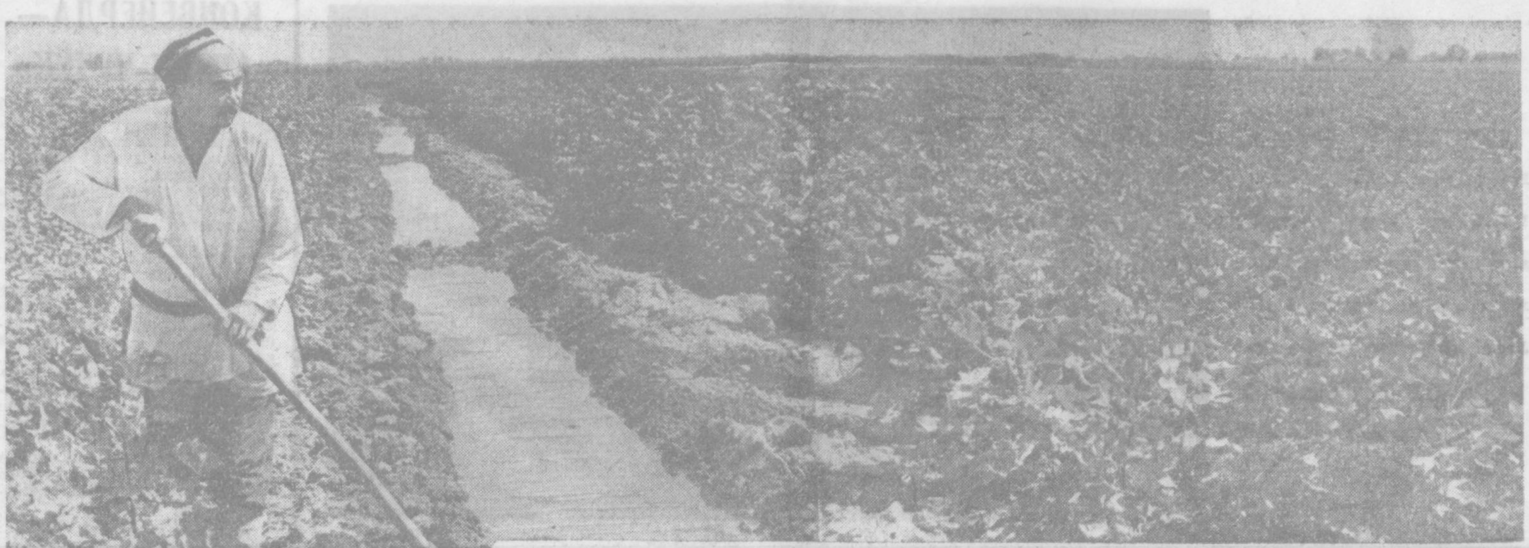

СУВЧИ касби — шарафли касб. Ҳосилдорликни оширишда унинг меҳнати салмоқли роль ўйнайди. Августнинг ҳозирги ғанимат кунларида сувчининг вазифаси, айниқса, масъулиятли. 1-«Далварзин» совхозининг 2-бўлими сувчиси Тожибой ота Отабоев ҳозир ана шу юксак масъулиятни сезиб, фидокорона меҳнат қилаяпти. Суратда: илғор сувчи Тожибой ота Отабоев ғўзаларни оби-ҳаётга қондирмоқда.

А. Абалян фотоси.

ЗАР ИШҚИ

Далалар серфайз. Ям-яшил пахтазорларга қараб завқинг ошади. Эрта баҳордан ҳалол тер тўкиб меҳнат қилган миришкорлар даласида барака, қут. Белга уриб турган бўлиқ ғўза тупларини шиғил-шиғил тўқ кўсаклар безаган, қийғоч очилган гул ва шоналарнинг ҳисоби йўқ. Улар ҳам деҳқон меҳридан тез кунда сон-саноқсиз тўқ кўсакларга айланади.

Бу серфайз далалар Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг 2-бўлимига қарашли. Бўлим пахтакорлари баҳорги табиат инжиқликларини мардона енгиб, бепоён далаларда зиммага олинган мажбуриятни қоплай оладиган даражада баракали ҳосил жамғардилар. Лекин тадбиркор бўлим пахтакорларида тиним йўқ. Август ойини ҳосилга ҳосил қўшишда зарбдор ой, деб эълон қилган миришкорлар шу кунларда янги куч, янги ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Тожибой ота Отабоев ҳозирги ғанимат дамларда бўлимнинг баракали «оқ олтин» хирмони учун астойдил курашаётган фидокорлардан бири. Биз уни карталарга сув тараб юрган пайтида учратдик.

Тожибой ота бу йил олтмиш уч ёшга тўлди. Лекин ҳали норғил йигитлардек тетик ва бардам.

Уқариқдан шарқираб оқиб келаётган сув эгатларга бир текис таралмоқда. Сув эгатларда жилдираб оқаётгани учун юмшоқ тупроқнинг мағзи-мағзига сингяпти.

Тожибой ота эгатлардан бирининг кулоғида тўхтаб, сувни бироз кўпайтиргач, ёнимизга келди. У ҳосилга-ҳосил қўшишда август сувининг катта аҳамияти ҳақида гапириб берди.

— Ғўзани августда суғориш, — дейди у, — саратонда суғориш билан баробар юради. Чунки, август ойи ҳам ёзнинг иссиқ палласи. Бу ойда ҳам ҳосил етилади, ҳам янги тугунчалар ҳосил бўлади. Агар ғўза августда чанқатиб қўйилса, бор ҳосилдан ҳам маҳрум бўлиш мумкин.

— Август суви ҳосилнинг айни баракаси, — давом этади Тожибой ота, — сув ичган ғўзаларнинг кўсаклари тез тўлишади, салмоғи ортади. Ғўзани августда қайта-қайта суғоришдан қўрққан деҳқон янглишади.

Кекса сувчи жуда ҳақ гапни айтди. Бўлимнинг сув ичган карталаридаги ғўзалар яхши ривожланаяпти. Сархил ғўза тупларида 8—10 тадан бўлиқ кўсак санайсиз.

Совхоз маъмурияти ўтган йил октябрь ойида Тожибой ота Отабоевни пенсияга узатди. Лекин суяги меҳнатда қотган кекса бекор ўтириб қолмади. Ахир умри деҳқончилик билан ўтган, йигирма беш йил пахтачилик бригадасига бошчилик қилган вақтида бутун қалби, бутун меҳри далага пайванд бўлиб кетган. Пахтазорни бир дақиқа тарк эта олармиди у. Куч-қувватдан қолган бўлганида ҳам бошқа гап эди.

Совхоз маъмурияти отанинг сўзини икки қилмади, уни ўзи ишлаб турган бўлимга сувчи қилиб тайинлади.

Бу йил Тожибой ота сувчиликдан ташқари ипак қурти ҳам боқди. Ипак қуртларини яхши парваришлаб, бир қути уруғдан 101 килограмм юқори сорт пилла топширди.

Даладан қайтар эканмиз дилимиздан мана шу сўзлар кечарди: ҳимматингизга балли, отахон!

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

МОЛЛАР ДАЛАДА СОТИЛАДИ

Ўзбекистон кооператорлари пахта терими даврида қишлоқ меҳнаткашларига сотиладиган саноат молларини ташиб келтира бошладилар. Молшунослар яқинда колхоз ва совхозларда бўлиб, деҳқонларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўргандилар.

Пахтакорлар кўп миқдорда юқори сифатли шойи ва жун газлама, Москва, Ленинград, Тошкент фабрикаларида тикилган тайёр кўйлак ва пойафзал оладилар. Қишлоқ харидорларига кўп миқдорда велосипед, мотоцикл, холодильник, кир ювиш машиналари, хилма-хил электр ва хўжалик асбоб-ускуналари жўнатилмоқда. Пахтакор ва механизаторлар учун беш мингта кутубхонача тўпланмоқда. Ўзбекистон фабрикалари дала шийпонларидаги ошхоналар ва болалар боғчалари учун мебель ва инвентарь комплектларини ишлаб чиқардилар.

Далада савдо-сотиқни қандай қилиб яхшироқ уюштириш мумкин. «Ўзбекбирлашув» правлениеси пахтакор бригадаларнинг дала шийпонларида сотувчисиз ишлайдиган уч мингта қўшимча дўкон очиш тўғрисида қарор қабул қилди. Қарийб икки минг кўчма магазин теримчиларга хизмат қилади, минглаб кўчма дўконлар далаларга чиқади. Совуқ ичимликлар, мороженое, кондитер маҳсулотларини далага етказиб бериш кўзда тутилади. Бригадаларни тайёрлов пунктлари билан боғлайдиган автомобиль йўлларида эса юзлаб янги чойхона ва миллий ошхоналар очилади. (ЎзТАГ).

МАГАЗИН ВА ОШХОНАЛАР КЎРИГИ

Ўзбекистоннинг умумий овқатланиш корхоналари, матлубот кооперациясининг бутун қишлоқ савдо тармоғи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган ишлаб чиқариш юқори маданияти учун Бутуниттифоқ кўрик-конкурсига қўшилдилар. СССР Министрлар Совети билан ВЦСПС эълон қилган бу кўрик якунлари келаси йил бошларида чиқарилади.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ФИТНАЛАР ГИРДОБИДА

1964 йилда Радфанда инглиз мустамлакачиларига қарши миллий-озодлик кураши авж олиб кетди. Бу кураш Жанубий Арабистонда ҳокимият тепасига миллий фронтнинг келиши билан тугалланди ҳамда Жанубий Яман Халқ Республикаси тузилди. Реакцион кучлар Радфанда исён кўтариб, ўз вақтида Арабистоннинг жанубида инглиз мустамлакачиларига қарши биринчилар қаторида курашган қабилаларни қўллаб-қувватлашга ҳаракат қилишди.

Яқинда Радфанда яна исён бошланганлигининг ўзиёқ маълум даражада Биллейл бин Ражихнинг ҳозирги ҳукуматга нисбатан тутган позициясини белгилаб беради, дейиш мумкин. Биллейл инглизларга қарши курашган қабиланинг раҳбари, антиимпериалистик курашнинг бошидаёқ ўлдирилган Ражих бин Ғолибнинг ўғли. Кўп ойлар мобайнида Адендаги ҳукмдорлар Биллейл бин Ражих билан келишишга ҳаракат қилдилар. Бироқ уларнинг барча уринишлари натижасиз тугади.

Биллейл ҳукуматда ўринларни қайта тақсимлаш ва унда Радфан қабиласи вакиллари кўпроқ ўрин эгаллашларини талаб қилган. Жанубий Яман Халқ Республикаси ҳукумати бу талабларни рад этиб, дўқ-пўписаларни назар-писанд қилмади. Бироқ «Жанубий Арабистон уюшмаси» партияси исёнга тайёргарлик кўрмоқда эди. Бу партия Иккинчи вилоятдаги марказий одам—хавфсизлик хизматининг собиқ офицери Собит Қосимдан фойдаланиб, Радфан қабиласи федерациясида етакчи роль ўйнайдиган аль-Даир ва ал-Ғолиб қабилаларини ҳукуматга қарши гиж-гижлади.

Радфан—тоғлар, даралар кўп бўлган жой. Шу сабабли бу район шароити исёнчилар муваффақиятли қаршилик кўрсатиши учун қулай. Бироқ Радфанда бошланган исён аста-секин кенгайиб бутун мамлакатда умумхалқ қўзғолонига айланиб кетиши қийин. Чунки Радфанга қўшни бўлган Ад-Дали ва Шуайб районларида миллий фронт катта обрўга эга. Шунингдек, бу районларга яқин бўлган Лахеж қабиласига ҳам Миллий фронт таъсири кучли.

Жанубий Арабистон мустақиллikни қўлга киритгандан кейин эль-Аулаки райони ҳам феодаллар назорати остида қолиб келди. Бу ерда уюштирилган исён Радфандаги исёнга қараганда бирмунча ошкора эди. Чунки собиқ федерал ҳукуматнинг собиқ ташқи ишлар министри Муҳаммадайн Фарид эл-Аулаки миллий-озодлик кураши бошлангунга қадар федерация бошлиғи лавозимига номзод эди. Амир Бейхон Шариф Ҳусайн эль-Хубайли «Жанубий Арабистон уюшмаси» партиясига ҳайриҳоҳ эди.

Жанубий Яман озодлик фронти барча реакцион кучлар жамланган ташкилот бўлиб, у ҳозирги режимни чок-чокидан ажратиш, шу йўл билан ўз мақсадига эришиб, Аден ҳукуматини йўқотиб юборишни кўзларди. Улар Миллий фронт сафларида бузилиш рўй бера бошлади, демак, қулай фурсат етиб келди, деб ўйлашарди. Чунки Миллий фронтнинг IV конгрессидан кейин унинг сафларида ошкора конфликт рўй берди. Кураш «Халқ демократик миллий-озодлик программаси» атрофида бораётган эди. Бу программани шу вақтга қадар маданият ва пропаганда министри лавозимини эгаллаб турган Абдул Фаттоҳ Исмоил таклиф қилган.

Миллий фронт иккига бўлинди. Ҳокимият тепасида турганлар армияда тозалаш ўтказишга, армиядан мустақил бўлган халқ милициясини тузишга вақт бор деб ҳисоблашса, иккинчи қанотни ташкил қилувчи кўзга кўринган арбоблар эса, армияда тозалаш ўтказиш ва мустақил халқ милициясини ташкил этиш революцияни ҳимоя қилиб қоладиган яккаю-ягона йўлдир, деб ҳисоблашарди. Икки группа ўртасидаги келишмовчилик шу қадар кескинлашиб кетдики, мамлакат гражданлар уруши хавфи остида қолди. Бундан фойдаланган реакция жадал ишга киришиб кетган эди.

ЖАНУБИЙ ЯМАНДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Ҳозирги вақтда Миллий фронтнинг ҳар икки қаноти ўртасида битим тузиш ҳақида гап бораяпти. Июль ойи охирларида бошланган Абдул Фаттоҳ Исмоил ва президент Кахтан аш-Шаабий группалари ўртасидаги музокаралар яқин орада тугалланса керак.

Собиқ ҳукмдорлар ва султонлар, империализм агентлари, мамлакатнинг ички аҳволи мураккаблашиб бораётганлигини диққат билан кузатишар, ўз ихтиёрлари билан коалицион ҳукумат тузишни мўлжаллаб қўйишган эди. Исёнчилар Миллий фронт ичидаги қарама-қаршиликлардан ўз манфаатлари йўлида фойдалана олмасликларига кўзлари етгач, мақсадга қуролли йўл билан эришишга қарор қилдилар.

Республика душманлари бу режаларни амалга оширишга 22 июлда киришдилар. Бу иш Аҳмад Абдулла эль-Фадлий ва Жаабал бин Хусайн чегара районига келгач, бошланди. Улар тез суръатда группа тузишди. Бу группа Жанубий Арабистон уюшмаси Радфандаги ташкилоти аъзоларидан бири бўлган Собит Қосим ас-Сальфух раҳбарлигида Аден билан Ад-Дали йўлидан ўтаётган транспорт ва енгил машиналарни тўхтатиб талай бошладилар.

Бу исённи ташкил қилишда Саудия Арабистони ва АҚШнинг Марказий Разведка бошқармаси асосий айбдордир. Улар Жанубий Яманга қарши фитнанинг кўзга кўринмас ташаббускори эдилар. Саудия Арабистони ва АҚШ Марказий Разведка бошқармасининг бу ишда қўли борлиги исён бошлиқларидан ҳисобланган уч кишидан топиб олинган ҳужжатлардан билиниб қолди. Бу исёнчилардан бири султоннинг ўғли бўлиб, 30 июль куни Аденда қамоққа олинди.

31 июль куни Аден радиоси Миллий Мудофаа кенгаши мажлиси ҳақидаги информацион билдиришни эълон қилди. Бу мажлис мамлакат президенти ва қуролли кучларнинг олий бош қўмондони Кахтан аш-Шаабий раислигида ўтган эди.

Мажлисда чегара районларида бўлиб ўтган қуролли фитна натижасида вужудга келган вазият муҳокама қилинди. Информацион билдиришда мунтазам армия қисмлари ва халқ милицияси бўлинмалари исёнчилар отрядларини тўла мағлубиятга учратиш учун тегишли зарба бера олганликлари таъкидлаб ўтилган эди. Билдиришда айтилишича, ман қилинган Жанубий Яман озодлик фронти ташкилоти исёнчиларни ёллашда актив иш кўрган.

Миллий мудофаа кенгаши республика территориясида контрреволюцион группа исёнчиларини батамом тугатиш режаларини ишлаб чиқди ва амалга оширмоқда.

2 август куни исёнчилар бутун Жанубий Яман территориясига бўлиниб кетганликлари маълум бўлди.

Контрреволюцион кучларга қарши курашда кенг халқ оммаси республика армияси томонида бўлди. Халқ гвардияси, ишчи отрядлари ва уруғларнинг вакиллари исёнчиларни тор-мор қилишга кўмаклашдилар.

Ёш давлатга қарши уюштирилган яна бир фитна барбод бўлди.

Евг. БЛОК.

«Тошкент ҳақиқати»нинг халқаро шарҳловчиси.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИ ЖИПСЛАШМОҚДАЛАР

ДАМАШҚ. (ТАСС). «Ал-Баас» газетаси олти социалистик мамлакат коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг Братиславада ўтказилган кенгаши тўғрисидаги катта мақолани «Братиславадаги учрашув натижалари» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Сурия САНО агентлигининг бош директори Хусайн Одат мақолада қуйидагиларни таъкидлайди: кенгаш барча социалистик мамлакатларни тобора жипслаштиришда катта роль ўйнайди. Қўшма баёнотда, деб уқтириб ўтади Хусайн Одат, социализм қурилишининг умумий принциплари баён этилган, ишчилар синфи ва унинг авангарди бўлмиш коммунистик партияларнинг бу қурилишдаги ролини кучайтиришга зўр эътибор қилинган. Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши, деб ёзади Хусайн Одат, социалистик мамлакатларнинг ҳамкорлигида муҳим аҳамиятга эгадир. Бу кенгаш давлатлар ўртасида меҳнат тақсимоти соҳасида социализмнинг капитализмга нисбатан устун эканлигини амалда кўрсатиб турибди.

ИЖОДИЙ МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ҲУЖЖАТИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, (ТАСС). «Ди Вархайт» газетаси «Ижодий марксизм-ленинизм ҳужжати» деган сарлавҳа остида олти қардош партиянинг Братиславада бўлиб ўтган кенгаши якунларига бағишланган редакцион мақоласини босиб чиқарди.

«Братислава баёноти, — деб ёзади газета, — коммунистик ва ишчи партиялари, айниқса социалистик мамлакатлар коммунистик партиялари ўртасидаги ҳамкорликнинг асосий принципларини акс эттиради. Коммунистик ва ишчи партиялари шунингдек социалистик мамлакатларнинг интернационал ва миллий вазифалари ўртасидаги мавжуд узвий, диалектик бирликни таъкидлайди».

Мақолада кўрсатиб ўтиладики, социалистик жамият қурилишининг муштарак қонуниятларига изчиллик билан риоя қилинган ҳолдагина социализм ва коммунизм сари муваффақиятли ҳаракат қилиб борилиши мумкин. «Бу вазифа ишчилар синфи ва унинг илғор авангарди бўлган коммунистик партиялар раҳбарлик ролини бажарган тақдирдагина бажарилиши мумкин».

«Братиславадаги кенгаш натижалари, — дейилади мақолада, — жаҳон социалистик системасини янада ривожлантириш учун жуда катта ижобий аҳамиятга эгадир. Кенгаш натижалари Ғарбий Берлин Германия Бирлашган социалистик партиялари сингари ҳозирги кунда капиталистик ижтимоий муносабатлари шароитида тинчлик, демократия ва тараққиёт учун кураш олиб бораётган барча қардош партияларнинг кучини мустаҳкамлайди».

АГНЮ—ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД

МАЙАМИ, (ТАСС махсус мухбири). Республикачилар партиясининг съезди Мериленд Штатининг губернатори Спиро Агнюни вице-президентликка номзод қилиб тасдиқлади.

Никсон таклиф қилган Агню номзоди бир овоздан маъқулланди.

ЛИТЛ-РОКДА ЯНА ВАҲШИЙЛИК

НЬЮ-ЙОРК, 10 август. (ТАСС). Арканзас штатининг Литл-Рок шаҳридаги турма камерасида ваҳшиёна калтаклаш натижасида 18 яшар негр Кертис Инграм ўлди. Бу ҳақдаги хабар шаҳардаги негр аҳолисини дарғазаб қилди. Марҳумнинг хотирасини ҳурмат билан эслаш учун юзлаб киши шаҳар суди биноси олдига йўл олди. Бироқ полициячилар тинч намойишчилар йўлини тўсиб, ўқ уздилар.

Ғазабланган негрлар полициячиларни тошбўрон қилдилар ва шишаларни ишга солдилар. Уинтроп штатининг губернатори Рокфеллер шаҳарга миллий гвардия солдатларини олиб кириш тўғрисида буйруқ берди. Бу солдатлар ғалаён бўлаётган районни полиция ёрдами билан қуршаб олдилар.

Литл-Рок шаҳри полициясининг ваҳшийлиги 1959 йилдан буён маълумдир. Ўша вақтда полициячилар ғалаёнларнинг қатнашчиларидан қонли ўч олган эди. Шаҳардаги негрлар яшайдиган районларнинг бирида ирқчилар мактабни портлатиб юборганидан кейин ана шу ғалаёнлар бошланган эди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Халқ озодлик қуролли кучларининг жангчиси душманга қарата ўт очмоқда. Уриб туширилган Америка вертолётининг қолдиқлари унинг қуроли учун таянч вазифасини ўтамоқда.

ВИА—ТАСС фотоси.

ИСПАНИЯНИНГ ШИМОЛДАГИ АҲВОЛИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Испаниядан олинган хабарларга кўра, бундан бир неча кун аввал Франко маъмурлари фавқулодда ҳолат эълон қилган Гипускоа вилоятида Франция билан шарқи-шимолий чегара районида қаттиқ назорат чоралари жорий қилинган. Информация агентликларининг хабарларига кўра, полиция йўлларда назорат пунктлари ўрнатиб, Францияга бораётган ҳамма машиналарни тинтимоқда. Ҳозирги вақтда қамоққа олинганлар 70 кишидан ошиб кетган.

Сан-Себастьян шаҳри махфий полицияси бошлиғи ўлдирилганлигини баҳона қилган Франко маъмурлари басклар мамлакати—мамлакатнинг энг қашшоқ райони аҳолисига қарши террор ва зўравонлик кампаниясини бошлаб юбордилар.

Аммо, ҳатто Лондонда чиқадиган «Таймс» газетасининг тан олиб ёзишича, «басиларнинг Гипускоа ва Бискайя вилоятларидаги норозилик кучайиб бормоқда».

Сўнгги вақтларда, деб ёзади «Таймс» газетаси, Испаниянинг шимолий вилоятларида «баскларнинг ҳуқуқи учун, автономия учун, баск тилини камситиш сиёсатига қарши» кураш кучайиб кетди.

ПАРИЖ. (ТАСС). «Юманите» газетаси Испания ҳукуматининг Гипускоа вилоятида қураётган жазо чоралари тўғрисида хабар бериб, бундай деб ёзади: «Испаниянинг бошқа вилоятларида ҳам етилиб келаётган зўравонлик вазияти Каталония, Галисия ва басклар мамлакати халқларининг озодлик ҳуқуқини ҳимоя қилиб, қонуний талаблари қондирилиши учун ҳар қандай чиқишларига қарши мунтазам равишда жазо чоралари қўлланилаётганлигидан вужудга келмоқда».

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг марказий газеталари Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари қўмондонлигининг саккизинчи махсус ахборотини босиб чиқардилар. Бу ахборотни Озодлик агентлиги тарқатган эди. Ахборотда бундай дейилади: умумий ҳужум бошланганидан буён ўтган олти ой ичида душманнинг 380 минг солдати, шу жумладан Америка армияси ва Америкага шерик бўлган мамлакатлар армияларининг 133 минг солдати қириб ташланди; Американинг 4.400 дан ортиқ самолёти уриб туширилди ва шикастлантирилди. 8.730 ҳарбий машина, шу жумладан, 4.560 танк ва бронетранспортер ишдан чиқарилди, душманнинг 1.200 пости яксон қилинди, ўқ дори, ёнилғи ва ҳарбий анжомлар қўйилган 500 га яқин омбор вайрон қилинди, мамлакат аҳолиси ва территориясининг анча қисми озод қилинди, озод қилинган районларда революцион ҳокимият ўрнатилди.

«Нян шан» газетаси Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг муваффақиятларини кўрсатиб, бош мақоласида қуйидагиларни ёзади: Жанубий Вьетнам армияси ва халқининг ҳарбий ҳамда сиёсий кучлари миқдор жиҳатидан ҳам, сифат жиҳатидан ҳам тез ўсиб бормоқда. Халқ Озодлик қуролли кучлари қишлоқ районларида ҳам, шаҳарларда ҳам душманга зарба бермоқдалар. Халқ Озодлик қуролли кучларининг сафлари жангдан озод қилинган районларнинг ёшларини ўзига жалб этиб тез ўсиб бораётир. Партизанлар уруши шаҳарлар теварагида ҳам, шаҳарларнинг ўзида ҳам қудратли ҳаракатга айланди. Газета миллий демократик ва тинчликсевар кучлар иттифоқи пайдо бўлиши билан миллий бирлик янада кўпроқ мустаҳкамланганлигини таъкидлайди.

Ўтган олти ой Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши, ватанни қутқазиш учун олиб бораётган кураш тарихига шонли саҳифа бўлиб кирди, дейилади бош мақолада.

ПАРИЖ. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари демилитаризация қилинган зонадан жанубда, Америка денгиз пиёда аскарлари жойлашган Зиолинь базаси районида Сайгон армиясининг икки батальони позициясига ҳужум қилдилар. Франс Пресс агентлиги Сайгон мухбирининг хабар беришича, ҳужум Сайгон армияси позицияларини оғир тўплардан ўққа тутишдан бошланиб, етти соатдан кўпроқ давом этган. Сайгон қўшинлари талафот кўрган.

Жанубий Вьетнам партизанларининг Сайгон яқинида Америка армияси позицияларига ҳужуми давом этмоқда.

МАЙАМИ — БИЧДА НЕГРЛАРНИНГ ҒАЛАЁНЛАРИ

МАЙАМИ—БИЧ. (ТАСС). Майами—Бич шаҳрининг (Флорида штати) негрлар яшайдиган районида кўтарилган ирқий ғалаёнларни бостириш учун миллий гвардия қўшинларининг бўлинмалари ҳамда кўздан ёш оқизадиган газ отувчи установкаси бўлган броневиклар ташланди. Бу ерда АҚШ республикачилар партиясининг миллий съезди давом этмоқда. Рўй берган отишмада 3 киши ўлдирилди ва бир неча киши ярадор қилинди. Неча ўнлаб негрлар қамоққа олинди. Бронетранспортерларга тушиб олган армия соқчилари шаҳарнинг қолган қисмидан ажратиб қўйилган ғалаёнли маҳаллаларда комендантлик соати жорий қилдилар. Тақдирнинг тақозосини кўрингки, ғалаёнлар рўй бераётган район «Либерти сити», яъни таржимада «Озодлик шаҳри» деб аталар экан.

«НЬЮ-ЙОРК ТАЙМС» ГАЗЕТАСИНИНГ ЧАҚИРИҒИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетаси редакцион мақоласида АҚШ ҳукуматига мурожаат қилиб, ВДРни бомбардимон қилишни тамомила тўхтатишга ва шу тариқа Парижда ВДР вакиллари билан учрашувда бекилиб қолган йўлни очиб юборишга чақиради.

ХУШХАБАРЛАР

САҲНАМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Хушовоз поляк хонандаларининг концертлари ўзбек санъат ихлосмандларини ҳамиша қувонтириб келган. Шу кунларда ҳам тошкентликлар мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Польша эстрада артистларини сабрсизлик билан кутмоқдалар.

10 августда меҳмонларнинг биринчи группаси Тошкентда ўз санъатларини намойиш эта бошладилар. Уларнинг концерт программасида Совет Иттифоқи халқларининг қўшиқлари ва рақслари ҳам бор. Эстрада номерларини талантли хушовоз қўшиқчилардан Веслава Дроецка, Паулос Раптис, Сима Верник ижро этдилар.

Шаҳримизга «Квинтет Амазонки» ансамбли ҳам келади. Улар ҳамшаҳарларимизни қувонтирадиган куй, қўшиқ ва рақсларга бой программага эга.

Август ойи ичида тошкентликлар қардош Белоруссия филармонияси артистларининг концертларини ҳам томоша қиладилар. Белорус санъаткорлари 18 август— 22 август мобайнида дилрабо куй ва қўшиқлари билан пойтахтимиз аҳолисини хушнуд этишади.

АРАБ ФИЛЬМЛАРИ ЭКРАНДА

Тошкентда ўтказиладиган Осиё ва Африка мамлакатларининг кинофестивали муносабати билан шаҳримизда қатор фильмлар намойиш этилмоқда.

8 августдан бошлаб пойтахтимиз экранида Бирлашган Араб Республикаси кинематографистлари яратган «Исёнчи» бадиий фильми намойиш этилди. Бу фильм сценарийси Адшам Мувалейда ал Муҳамининг повести асосида ёзилган. «Жумҳурия фильм» кино студияси маҳсулоти бўлган бу фильмда таниқли кино артист Адли Касиба иштирок этади.

ЮБИЛЕЙГА АТАБ

Пойтахтимиздаги озиқ-овқат корхоналари Алишер Навоийнинг 525 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

Булка кондитер комбинати ҳар уил янги булкалар, тортлар ишлаб чиқаришга киришди. «Дилором» торти, «Пионер», «Сутли» номи билан харидорларга тақдим этаётган булочкалар шулар жумласидандир.

Торт ва вафлилар ўраладиган қоғозлар этикеткаси Ленинградда тайёрланган бўлиб, уларга Алишер Навоий расми туширилган. Ленинградлик офсетчилар пойтахтимиз корхоналари учун 380 мингдан ортиқ чиройли байрам этикеткалари юборишди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ТОШКЕНТДА Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига доҳий музейини қуриш ишлари бошлаб юборилди. Суратда: В. И. Ленин музейининг макети.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

КОНВЕЙЕРДА— «АЧЧИҚ-ЧУЧУК»

Тошкент консерва заводи 100 минг банкадан кўп аччиқ-чучук тайёрлади. Янги маҳсулот мутахассисларнинг юксак баҳосига сазовор бўлди.

Аччиқ-чучук Тошкент заводи ишлаб чиқараётган маҳсулот турларининг юзинчисидир. Шу мавсум бошидан бери корхона конвейеридан 3,5 миллион банкадан кўп консерва олинди.

Шу август кунларида заводда бодринг, помидор ва патиссондан айниқса кўп консерва тайёрланмоқда, — деди корхона план бўлимининг бошлиғи А. Меркулова. — Биз янги мавсумда ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 1,5 баравар кўп консерва ва сабзавот маринадлари тайёрладик.

Бу йил корхона мамлакатга жами 26,6 миллион банка мева ва сабзавот консерваси тайёрлаб беради.

(ЎзТАГ).

ТЎЙТЕПАГА БИР КЕЛИНГ

Марғилоннинг Ўкчи қишлоғида божам бор. Дадалари—Розиқ бобо 103 ёшга тўлдилар. Токларни хомток қилиб юрадилар, томорқадаги ишларга қарашадилар. Табиатан жуда қувноқлар. Кампирлари бултур вафот этиб сал-пал мункайиб қолганлари бўлмаса, ҳали бардамлар.

Ҳар йили у кишини зиёрат қилгани борамиз. Тошкентдаги янгиликларни сўраб бўлибоқ, Тўйтепалар ҳам ўзгариб кетгандир, дейдилар. У киши ҳар гал борганимизда Тўйтепани сўрайдилар. Мен ҳам кўрган-билганларимни айтаман. Бултур ҳам Тўйтепани сўрадилар. Шунда мен:

— Бобо, сиз у ерларда бўлганмисиз? —дедим.

— Бўлганмизу, энди мен сизга айтсам, ҳозирга келиб бўлмагандекмиз...

Бобомнинг бу сўзларига дарров тушунолмадим. Кейинроқ, гап орасида пайқаб олдим.

Уч кам эллик йилми, беш кам эллик йилми бўлган экан Тўйтепага келганларига. Ўша вақтда Қўқон аравада Тошкентдан тонг палласида йўлга чиқиб қош қорайганда кириб боришган экан. Йўлда лойга ботиб араванинг ўқи синганини, чивинга таланиб юз-кўзлари шишиб кетганини, бир пиёла чой ичолмай томоқ қақрагани ҳақида сўзлаб бердилар. Гап орасида Чивин тепа ҳам эсланди. Ўша ердан ўтаётганларида араваларининг гупчагигача лойга ботиб роса қийналишган экан.

— Тўйтепага аравада борганмиз деяпману, энди мен сизга айтсам, аравада ўтириб бормаганмиз, араванинг ёнида шатак бўлиб борганмиз. Шу важдан Тўйтепага борганим сира эсимдан чиқмайди...

Кўз олдингизга келтиринг. Лой кўча. Лой бўлганда ҳам сақич сингари қоп-қора, ёпишқоқ лой. Арава йўли эзилиб, ариқча бўлиб кетган. От пишқириб олдинга интилади, унинг тумшуғидан самовардан чиққандек буғ отилиб туради. Саърисм кўпиклашиб кетган. У ҳолдан тойиб турган жойида тўхтаб қолади, на аччиқ қамчи ва на дўқ-пўписа уни жилдиролса... Аравада ўтирган мўйсафид ёнидаги норғул йигитга маъноли қарайди. У сакраб тушади ва гупчакка елка тирайди.

Ўша гупчакка елка қилиб, отга дармон бўлган норғул йигит шу Розиқ бобомлар эди. У вақтда айни кучга тўлган пайтлари экан.

Мен Чирчиқ кўпригидан то Тўйтепаға боргунча йўлнинг икки томонидаги қурилишларни, ўзгаришларни бирма-бир санайман. У киши, «ўҳу», «ҳа-ҳа», деб ўтириб, гоҳ кўксиларига тушиб турган соқолларини силаб, гоҳ дўппиларини ўнглаб кийиб, гоҳида чой хўплаб ўтириб сўзларимни эшитадилар. Ҳар гапнинг охирида «хўп ажойиб замонлар бўлаяпти-да», деб қўядилар.

— Қўйлиқдан Бектемирга боргунча икки томон иморатми, очиқ жой қолмаганми,— ишонқирамай сўрайдилар.

— Шунчалик қурилиш кўпки, шаҳарнинг худди ўзи,—жавоб бераман, бир ёғи автобаза, бир томони завод. Кечаси Фарғонадан Тошкентга самолётда ўтганда кўрадиган бўлсангиз осмондаги юлдузлар узилиб тушганми, бу ерга дейсиз, ҳаммаёқ чироқ. Бектемирнинг худди ўзида Охунбобоев номида катта колхоз бор...

— Тошлоқ ерлар эди чамаси, у жойлар?

— Ҳа, ёдингизда бор экан, шундоққина шағал ерлар. Шунақа ерлардан катта ҳосил олишда бу атрофда улар олдига тушадиган колхоз йўқ.

— Бу, сизга айтсам, антиқа машиналар чиқаяпти, одамлар ҳам уста бўлиб кетди-да ўғлим,— деб қўядилар бобомлар.

Дарҳақиқат, бугунги кунда ўзбек деҳқони шунақа техникага эгаки, шўр тупроқни унумдор қилиб тозалайди, тош устида гул ўстира олади, бўз ерларни бўстонга айлантиради. Энди у коллектив кучга, доно совет агротехника фани кўрсатмаларига эга. У касби-корнинг ютуғидан, мевасидан тўлиқ манфаатдор. Ўзбек деҳқони она-Ватанни, халқини, қолаверса ўз оиласини тўйдириш, фаровон қилиш учун курашади, яшайди. Розиқ бобомларнинг антиқа машина, одамларнинг уста бўлиб кетганлиги тўғрисидаги гапларнинг мазмуни ана шулардан бахс этади.

Хориган от лойга ботган аравани тортишга ярамай қолади. Улар отга дам бериб, ўзлари ҳам тамаддиқ қилиб олмоқчи бўладилар. Энди олинг-олинг бошланганда тўқай томондан бояги бўри шериклари билан гала бўлиб тўсиб чиқади. Улар қўлларига учраган нарсани кўтариб хайт-хайт қиладилар. Бўрилар эса писанд қилмай тишларини ғичирлатиб келаверадилар. Хайриятки, бобомлар орқасидан етиб келган йўловчиларда милтиқ бор экан, жон сақлаб қолишади.

Бобом кўрганларида Чивин тепанинг атрофи шунақа қамишзор, бўрилар макони бўлган эди. Мен у кишига ҳозирги қиёфасини айтиб бераман.

Эшитган бўлсангиз керак ҳаммага

РОЗИҚ БОБОМГА МАКТУБ

Бобомларга Бектемирдаги колхоз ерларига туташ шоличилик илмий-текшириш институти ҳақида сўзлаганимда у киши:

— Шошманг, шошманг, бу айтаётган жой Чивин тепадан анча берида-а, ҳай-ҳай, ўша ерларда шунақа жойлар бўлиб кетдими,—дея сўраб қоладилар ва Тўйтепага кетаётганларида, худди шу ерда бўрига дуч келганларини, милтиқлари йўқ, уни «хайт-хуйт» қилиб қувишганини айтиб берадилар.

Нима сабабдандир бобом Тошкентдан Тўйтепагача бўлган йўлдаги қурилишлар, ўзгаришлар ҳақида сўзлаганимда ҳар гал Чивин тепани эслардилар. Назаримда ўша вақтда Чивин тепа у кишида қаттиқ таассурот қолдирган экан. Аравалари кун оққанда Чивин тепага етиб келади. маълум ва машҳур «Полярная звезда» колхози сиз кўрган қамиш-тўқайлар ўрнида шаҳар сифат қишлоқ барпо қилган. Шу колхоз чегараси бошланадиган Чивин тепа ҳар йили оз-оздан емирилиб жуда кўримсиз бўлиб қолган. Унинг атрофидан қишлоққа қарасангиз, ўнгга, сўлга қатор тизилиб кетган оппоқ уйлар ҳавасингизни келтиради. Ҳозир бу ерда бир туп қамиш-қиёқни тополмайсиз, улар ўрнида гуллар, гулзорларни кўрасиз.

Бобомга ўтмишдаги қамиш-тўқайлари, қиёқзорлар ўрнида ана шунақа қишлоқлар, пахтазорлар, шолипоялар, боғлар бунёд этилганини, у ердаги одамлар ҳаммаёқни мисоли бўстон қилиб юборганларини айтганимда у киши «замон яхши замон бўлди, ҳамма нарса замонига яраша бўлаяпти», деб қўйдилар.

— Дарвоқе, Қорасув кечиги ўнгланиб қолгандир,—сўраб қоладилар.

Айтишларича ,ўша вақтда Қорасув устида кўприк бўлмаган, от-арава кечикдан ўтаркан. Сув кўпайган пайтда йўловчилар от-араваси билан оқиб кетган пайтлар ҳам бўлиб тураркан.

— Ҳозир Қорасув кўприги устидан қирқ тонналик машиналар ҳам бемалол ўтаверади,—жавоб бераман.

Бобом кўрганда Тўйтепа ўттиз-қирқ хонадонли қишлоқ бўлган. Бугунги қиёфасини таърифлайман.

— Қорасувдан токи Оҳангарон дарёсигача, яъни ўн километрдан ортиқ масофа оралиғида иморатлар туташиб кетган. Тўғри кўчалар, янгича қурилган иморатлар, икки-уч қаватли бинолар...

— Шаҳар бўлиб кетибди-да Тўйтепа, ўғлим—дейдилар бобом.

— Шаҳарчалик бўлмаса ҳам, шаҳарлардан қолишмайди,—жавоб бераман.

* * *

Шунақа, бобожон, сиз кўрган Тўйтепа—пахтаси, шолиси ва бошқа экин-зироатлари билан Тошкентнинг етакчи районларидан бири. Ўрта Чирчиқ районининг маркази Тўйтепа қишлоғи ўша вақтда қўлидан ҳеч қанақа иш келмайдиган гўдак ҳисобланган бўлса, энди тоғни урса талқон қиладиган паҳлавон йигитдек кучга тўлган. Унинг одамларини айтмайсизми? Меҳнат қилишда ҳормайди, чарчашмайди, меҳмондўстликда фарғоналиклардан қолишмайди, районларини, хонадонларини, турмушларини бундан ҳам юқорига кўтаришда бирдамлик, ҳамкорлик билан курашадиган азаматлар бу ерда кўп.

Яхшиси, бобо, Тўйтепа боғларида мевалар ғарқ пишган шу ёз кунларида бир келсангиз. Тўйтепанинг ҳамма ёғини кўрсатардим, дўстлар, биродарлар хонадонида меҳмон бўлардик.

Ўзини чеварангиз қатори ҳисобловчи:

С. МАҲКАМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 19.00 — Тологай — ботир (қўғирчоқ фильм), 19.15 Телеянгиликлар, 19.30 — Уйғониш (киноальманах), 20.40 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.45 — Телеянгиликлар, 21.00 — «Октябрь» программаси, 21.30 — Бизнинг интервью, 21.40 — Оғайнигарчилик ўз йўлида (бадиий фильм), 22.45— Адабий меросимиз ойнаижаҳонда, 23.15 — Музикали саёҳат.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — Кузнинг сокин қадами (телефильм), 19.10 — Шаҳарликлар, сизлар учун, 19.30 — Горький драматургияси (рус тилида).

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — СССР — Афғонистон, 20.15 — Концерт.

Рус тилида: 20.55 — Москваликлар қурмоқда, 21.15 — Золушкага туфли (илмий-оммабоп фильм), 21.25 — Майли энди кетақолсин (телефильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/VIII да Кулги кечаси, 15/VIII да Фарҳод ва Ширин.

КИНО

Исёнчи (кундуз соат 1, 3, 5 ярим ва кеч 9.45 минутда Тошкент. Зилзила (эрталаб 11, кеч 7 яримда): — САНЪАТ САРОЙИ.

Яна севги ҳақида — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (1 залда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Майор Вихрь — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Воевод Шмидт болалари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Чингачгук — катта илон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Антигона — «ДРУЖБА» (2 залда, жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Сангам — ТЕЛЬМАН номли.

Геракл жасорати — НАВОИЙ номли.

Яна севги ҳақида — «ФЕСТИВАЛЬ».

Воевод Шмидт болалари — «ХИВА».

ТОШКЕНТ 2-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1968—1969 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти авиация саноати учун қуйидаги касбларга юқори малакали мутахассислар тайёрлайди.

Металл бўйича токарлар ва фрезерчилар, саноат хомашёсини йиғувчи-слесарлар, тузатувчи-слесарлар, мисгар-слесарлар, слесарь-монтажчилар, қолипловчилар, темирчилар.

Билим юртига 8—10 синфни тугатган 15—25 ёшдаги ёшлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 1 йилдан — 2 йилгача.

Ўқиш даври — ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Ўқувчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси. Авиация проезди, 10-уй (10 трамвай, 10-троллейбус ва 8, 10, 14 автобусларнинг «М. Горький» бекати).

ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА

19 августдан

«КАТТА СОВРУН»

ЯНГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ ИККИ СЕРИЯЛИ ФИЛЬМ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

«Метро-голдвин-майер, дуглас энд льюис продакшн».

АҚШ маҳсулоти

Сценарий автори — Роберт Алан Артур.

Режиссёр — Джон Франкенхеймер.

Сеанслар: эрталаб 11, кундуз соат 2 ярим ва кеч 6, 9.15 минутда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Справкалар учун телефонлар: 4-21-74, 4-20-34.

Гўзал ва хуш табиат Хумсон ёнбағирларида бир неча пионер лагери ишлаб турибди. Ҳозир бу ерларда учинчи смена дам олмоқда. Суратларда: (чапда) баҳаво ерга жойлашган «Дружба» пионер лагери. (Ўнгда) Пионерлар гулхан атрофида.

Ф. Мельников фотолари. (ЎзТАГ).

Спорт

«ПАХТАКОР» ЯНА ЮТҚАЗДИ

«Пахтакор» футболчилари навбатдаги учрашувни ўтган шанба куни Одесса шаҳрида «Черноморец» командаси билан ўтказишди. Тошкентлик футболчилар яна йирик ҳисоб билан мағлубиятга учрашди. Учрашувнинг биринчи ярми тенг кураш остида ўтган бўлса, иккинчи бўлимида мезбонлар тўла устунлик қилишди.

7-минутда Москаленко ҳисобни очди. Орадан 16 минут ўтгач, вазият тенглашди. Доценко штраф тўпини дарвозага йўналтирди. Ҳисоб 1:1. Лекин кейинчалик «Черноморец» ҳамжиҳатлик билан ўйнаб яна учта тўп киритишга муваффақ бўлди. «Пахтакор» составида биринчи марта ўйнаган дарвозабон Игорь Швиков тўртта тўп ўтказиб юборди. Шу куни тошкентликлар сафида яна бир янги ўйинчи майдонга тушди. Бу ярим ҳимоячи Скомороховдир. Бу икки футболчи коллективга Красноярскнинг «Рассвет» командасидан ўтган.

«Пахтакор» Одессада 1:4 ҳисобида енгилди. Тошкентлик футболчилар навбатдаги ўйинни эртага Киев шаҳрида мамлакат чемпионлари билан ўтказиб, 22 августда ўз майдонларида «Қайрат» ни қабул қилишади.

Қозоқ футболчилари Киевда «Динамо» билан бўлган ўйинни дуранг қилишди. Ҳисоб 1:1. 70-минутгача «Қайрат» 1:0 ҳисобида ютиб турган эди. Тўпни 13-минутда Абгольц киритди. Учрашув тугашига 20 минут қолганда Пузач командасини мағлубиятдан қутқариб қолди.

Тбилиси шаҳрида маҳаллий динамочилар Озарбайжон футболчиларини қабул қилишди. Мезбонлар жавобсиз тўртта тўп киритиб, биринчи даврадаги мағлубият аламини олишди. Асатиани ва Гавашели иккитадан гол урди. Ўйин тугашига бир неча минут қолганда Маркаров 11 метрлик штрафни уролмади. Яккама-якка жангда Урушадзе ғолиб чиқди.

Шу турда группа пешқадамларидан бири Москва спартакчилари икки очкодан ажралишди. Улар Кутаиси шаҳрида «Торпедо»га 0:2 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Бошқа учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Москва) — 1:0; ЦСКА — «Зенит» — 1:0; «Арарат» — «Динамо» (Кировобод) — 1:0; СКА (Ростов) — «Локомотив» (Москва) — 1:1;

З. К. ТАРНАНИ

Тошкент область партия ташкилотининг энг кекса ходимларидан бири Зоя Константиновна Тарнани 67 ёшида тўсатдан вафот этди.

У 1940 йилдан бери партия аъзоси эди, унинг бутун ҳаёти партия ишига садоқат билан хизмат қилишга бағишланди.

Зоя Константиновна меҳнат фаолиятини 1920 йилдан бошлаган. 1941 йилдан бошлаб у Тошкент шаҳар партия комитетининг инструктори бўлиб, 1944 йилдан бошлаб эса Тошкент область партия комитети аппаратида масъулиятли ишда ишлади.

Бу ерда унинг ташкилотчилик қобилияти тўла намоён бўлди, у меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига кўп куч-ғайрат сарфлади, кишилар ҳақида ҳамиша ғамхўрлик қилди.

Зоя Константиновна ёш партия ходимларини тайёрлаш ва тарбиялаш ишига кўп эътибор берди, ҳозирда унинг ўнлаб шогирдлари раҳбар партия, совет ва хўжалик ишларида меҳнат қилишмоқда.

Катта қалб эгаси орамиздан кетди. Коммунистик партиянинг содиқ қизи Зоя Константиновна Тарнани хотираси қалбларимизда абадий сақланажак.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАР.

ТОШКЕНТЛИК РАЦИОНАЛИЗАТОР КОНКУРС ЛАУРЕАТИ

Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмаси ремонт-механика цехининг мастери Валерий Петросян ёш рационализаторлар бутуниттифоқ конкурсининг лауреати бўлди. Ўзбекистон пойтахтининг новатори тикув машинасининг «юраги» — моки деталларини ростлайдиган аппарат яратганлиги учун бу фахрий номга сазовор бўлди. Янги установка Москвада СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида намойиш қилиниб, мутахассисларнинг юксак баҳосини олди.

Аппарат мураккаб шаклдаги деталларни ростлашдаги меҳнат унумдорлигини 10 баравар кўпайтиришга имкон берди. Бунинг устига бажарилган иш сифати кескин равишда яхшиланди. Агар илгари бу сермеҳнат операцияни юксак малакали слесарь фақат қўлда бажариб келган бўлса, эндилинда, бу ишни ҳар қандай ишчи бемалол қила олади. Янгиликни жорий қилишдан олинадиган иқтисодий самара йилига 12 минг сўмни ташкил қилади.

Валерий Петросян установкаси ҳозир Тошкентдаги Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида намойиш қилинмоқда.

В. ШЕВЦОВ.

ЎзТАГ мухбири.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ЭНГ ЯХШИ УСУЛ

Париж магазинларида семизликка қарши янги дори сотувга чиқарилди. Дори ўралган қоғоз устига «Ҳар жиҳатдан фойдали дори» ва «Сабр қилинг, қутичани магазинда оча кўрманг» деб ёзиб қўйилганди.

Соддадил харидорлар уйга келиб, қоғоз қутичани очганларида нима чиқди денг! Қутича ичига тешик қошиқ, тишлари синган вилка ва ўтмас пичоқ солинган, қоғозга эса «Иштаҳангиз карнай бўлсин» деб ёзилган экан.

ИШҚИБОЗ ФИЛ

Цейлондаги «Коломбо Рейджерс» футбол командасининг ютуқларига ҳасад қилган спортчилар, ахир унинг ғалати ишқибози бор-да, деб қўйишади.

Йўқ, бу ишқибоз ёнидагилар билан олишиб, шовқин соладиган ёки ўта билимдон киши эмас. Бу ишқибоз—команда ўйинчиларидан бири боқадиган филдир.

Фил севимли командаси ҳужум қилаётганида ҳайқиради, рақиблар дарвозага яқинлашиб қолганларида эса қичқириб, ўйинчиларини огоҳлантиради. Ўйинчилар фақат бир нарсадан хафа: ахир ишқибоз филни халқаро ўйинларга, чет элга олиб бориб бўлмайди-да!

КЎЗОЙНАКЛИ МАЙМУНЛАР

Яқинда Гамбург ҳайвонот боғининг дирекцияси томошабинлардан маймунлар ўғирлаб олган буюмларнинг ҳақини тўлашга мажбур бўлди. Ўғирланган нарсалар ичида кўзойнак жуда кўп эди, ахир маймунлар унга жуда ишқибоз-да!

Шуниси қизиқки, томошабинлар «Эҳтиёт бўлинг, кўзойнагингизни йўқотиб қўйманг» деган ёзув қоқилган сим қафасга яқинлашишлари биланоқ маймунлар кўзойнакни тортиб олишар экан.

XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ

«Кеча Филиппиннинг Малита портига қароқчилар кемаси ёриб кирди. Матрослар полициячилар қаршилигини енгиб, бир-икки соат ичида шаҳарнинг порт қисмидаги уйлар ва магазинларни талаб кетишди».

Бу хабар ўтмиш асрларга оид эмас. Йўқ. У яқинда, 1968 йил январида Лондонда чиқадиган «Таймс» газетасидан олинган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 835212, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936 Саноат транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши. Ахборот ва спорт бўлимлари — 835811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142, Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

ИНДЕКС — 6469. Р. 00693. № 1925.